

Regeringens proposition

2008/09:156

Sfi-bonus – försöksverksamhet för att stimulera
nyanlända invandrare att snabbare lära sig svenska

Prop.
2008/09:156

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 12 mars 2009

Fredrik Reinfeldt

Nyamko Sabuni
(Integrations- och jämställdhetsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ny lag om försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare (sfi-bonus). Den föreslagna lagen syftar till att pröva i vilken utsträckning ekonomiska incitament för deltagare i sfi kan bidra till att de snabbare lär sig svenska och därmed förbättrar sina möjligheter att få ett arbete. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2009.

Den nya lagen om sfi-bonus föreslås omfatta högst femton kommuner och innehålla regler om sfi-bonus och kommunernas ansvar för att informera och besluta om samt betala ut sfi-bonus. Lagen föreslås även innehålla regler om överklagande. Vidare föreslås att erhållen sfi-bonus inte ska beaktas vid beräkningen av ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) eller introduktionsersättning enligt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar. Kommunerna bör få ersättning för utgiven sfi-bonus, inbetalda arbetsgivaravgifter och för administrationskostnader. Statens skolverk bör få i uppdrag att betala ut ersättning till kommunerna samt inrätta en informationsdatabas för att stödja kommunernas administration.

För att kunna jämföra effekterna på resultaten i sfi till följd av en prestationsbaserad bonus med andra insatser för att höja kvaliteten på undervisningen bör deltagande försöks- och jämförelsekommuner erbjudas ett särskilt bidrag för kvalitetshöjande åtgärder.

Särskilda medel bör avsättas för att följa upp och utvärdera försöksverksamheten med sfi-bonus. Erfarenheter från och utvärderingen av försöket kommer att beaktas i regeringens fortsatta arbete med en sfi-bonus.

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Förslag till lag om försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare	5
3	Ärendet och dess beredning	7
4	En försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning – sfi-bonus	7
4.1	Sfi-bonus – snabbare arbetsmarknadsetablering för nyanlända invandrare	7
4.2	Bestämmelser om svenskundervisning för invandrare (sfi)	8
4.2.1	Lag, förordning och kursplan	8
4.2.2	Kommuner, anordnare, tillsynsmyndighet och finansiering	9
4.2.3	Studieresultat för deltagare i svenskundervisning för invandrare (sfi)	9
4.2.4	Studieavbrott	11
4.2.5	Obligatoriska nationella prov	11
4.3	En ny lag om försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare	11
4.4	Målgrupper för sfi-bonus	14
4.5	Villkor för sfi-bonus	15
4.6	Bonus – nivå och konstruktion	18
4.7	En bonus som inte påverkar vissa andra bidrag	20
4.8	Försökskommunernas administration	22
4.9	Några sekretessfrågor	26
4.10	Skolverkets administration	29
5	Personuppgifter i ärenden om sfi-bonus	30
6	Överklagande	34
7	Ikraftträdande	35
8	Konsekvenser	35
8.1	Förväntade effekter av sfi-bonus	35
8.2	Kostnader och finansiering	37
9	Författningskommentar	38
9.1	Förslaget till lag om försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare	38
Bilaga 1	Sammanfattning av departementspromemorian Sfi- bonus – stimulans för nyanlända invandrare att snabbare lära sig svenska (Ds 2008:19)	42
Bilaga 2	Departementspromemorias författningsförslag	44
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser	48
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 mars 2009	49

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2008/09:156

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare.

2 Förslag till lag om försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare (sfi-bonus) får bedrivas i högst femton kommuner (försökskommuner).

Regeringen får meddela föreskrifter om inom vilka kommuner som försöksverksamheten får bedrivas samt om sfi-bonusens storlek.

2 § Försökskommunerna ska lämna sfi-bonus till nyanlända invandrare som enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet för första gången folkbokfördes i en kommun under tiden den 1 juli 2009–den 30 juni 2010, och som

1. har fyllt 18 men inte 65 år,
2. har beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1, 2, 3, 3 a, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser, och
3. uppfyller villkoren enligt 3 och 4 §§ denna lag.

3 § Sfi-bonus lämnas till den som inom den tidsperiod som anges i 4 § i en försökskommun har deltagit i och uppnått minst betyget Godkänt i svenskundervisning för invandrare enligt något eller några av följande alternativ:

- kurs B på studieväg 1,
- kurs C på studieväg 2, eller
- kurs D på studieväg 3.

4 § För att sfi-bonus ska lämnas måste minst betyget Godkänt ha uppnåtts inom tolv månader från det att erbjuden utbildning startade, dock senast inom femton månader från den dag personen enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet för första gången folkbokfördes i en kommun.

5 § Sfi-bonus lämnas med

1. en halv bonus för personer som har uppnått minst betyget Godkänt i svenskundervisning för invandrare på kurs B på studieväg 1,
2. två tredjedels bonus för personer som har uppnått minst betyget Godkänt i svenskundervisning för invandrare på kurs C på studieväg 2, och
3. en hel bonus för personer som har uppnått minst betyget Godkänt i svenskundervisning för invandrare på kurs D på studieväg 3.

Sfi-bonus lämnas med sammanlagt högst en hel bonus till samma person. För personer som får sfi-bonus enligt första stycket ska redan utbetald sfi-bonus räknas av.

6 § Utbetald sfi-bonus ska inte beaktas vid tillämpning av 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) samt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar.

7 § Försökskommunen ska informera de nyanlända invandrare som omfattas av lagen om förutsättningar och villkor för att få sfi-bonus.

8 § Ansökan om sfi-bonus görs skriftligen av den enskilde hos den försökskommun där den sökande är folkbokförd. Ansökan ska ha kommit in till kommunen inom tre månader från den dag då minst betyget Godkänt enligt något av alternativen enligt 3 § har uppnåtts.

9 § Försökskommunen beslutar om och betalar ut sfi-bonus.

10 § Försökskommunen ska lämna uppgifter om de personer som har ansökt om sfi-bonus till en eller flera myndigheter. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om kommunens uppgiftsskyldighet.

11 § Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2009.

3 Ärendet och dess beredning

I 2007 års ekonomiska vårproposition (prop. 2006/07:100) aviserade regeringen att den skulle undersöka möjligheterna att införa en stimulansersättning för nyanlända invandrare som når godkänd nivå i sfi eller finner ett arbete inom viss tid efter att de har fått uppehållstillstånd.

Med anledning av detta har inom Regeringskansliet (Integrations- och jämställdhetsdepartementet) promemorian *Sfi-bonus – stimulans för nyanlända invandrare att snabbare lära sig svenska* (Ds 2008:19) utarbetats. En sammanfattning av promemorians förslag finns i *bilaga 1* och promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En remissammanställning finns tillgänglig hos Integrations- och jämställdhetsdepartementet (IJ2008/656/IU).

4 En försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning – sfi-bonus

4.1 Sfi-bonus – snabbare arbetsmarknadsetablering för nyanlända invandrare

Många nyanlända invandrare har svårt att ta sig in på den svenska arbetsmarknaden. Det gäller även dem som har utbildning inom områden där det finns efterfrågan på arbetskraft. Bristande kunskaper i svenska, svårigheter att överföra och värdera kompetens, sämre tillgång till informella nätverk samt diskriminering är några förklaringar till invandrades svårigheter att få ett arbete.

För att kunna etablera sig i Sverige behövs ett fungerande språk. Språkundervisning i svenska är därför en viktig del av introduktionen för nyanlända. För alltför många nyanlända invandrare fördröjs inträdet på arbetsmarknaden på grund av att deras studier i svenska tar för lång tid eller avbryts i förtid.

Det behövs insatser av olika slag för att nyanlända invandrare så snart som möjligt ska lära sig svenska och komma in på arbetsmarknaden. Incitamenten kan behöva stärkas på flera nivåer; för den enskilde att snabbt lära sig svenska och finna ett arbete, för arbetsgivarna att anställa och för kommuner och andra aktörer att bedriva svenskundervisning och annan introduktionsverksamhet effektivt. Flera reformer med detta syfte har genomförts under de senaste åren.

I 2007 års ekonomiska vårproposition (prop. 2006/07:100) aviserade regeringen en satsning på sfi-lärares ämneestetiska kompetens i svenska som andraspråk på 51 miljoner kronor under tre år. Inklusive

tidigare avsatta medel uppgår satsningen till totalt 61 miljoner kronor för perioden 2008–2010. Statens skolverk har fått i uppdrag att uppdra åt lärosäten att anordna kurser i svenska som andraspråk.

En särskild utredare fick i april 2007 i uppdrag att lämna förslag om ansvar, utformning och finansiering av flyktingmottagande samt andra insatser för nyanlända. Förslagen skulle stärka kommunernas, statliga myndigheters och andra aktörers incitament att verka för ett snabbt inträde på arbetsmarknaden för den nyanlände. Förslagen skulle också stärka individens incitament till egen försörjning. I uppdraget ingick även att se över den statliga ersättningen för flyktingmottagandet (dir. 2007:52). Utredaren redovisade sitt uppdrag den 2 juni 2008 i betänkandet *Egenansvar – med professionellt stöd* (SOU 2008:58). Betänkandet har remissbehandlats och bereds nu inom Regeringskansliet.

I denna proposition lämnas förslag till en lag om försöksverksamhet med en sådan stimulansersättning – sfi-bonus – som syftar till att få nyanlända invandrare att snabbare lära sig svenska och därmed förbättra sina möjligheter att få ett arbete. Försöksverksamheten bör genomföras i högst femton kommuner.

4.2 Bestämmelser om svenskundervisning för invandrare (sfi)

4.2.1 Lag, förordning och kursplan

Svenskundervisning för invandrare (sfi) är en egen skolform som ingår i det offentliga skolväsendet för vuxna. Sfi styrs liksom andra offentliga utbildningar av lag, förordning samt kursplan. Utbildningen regleras i 13 kap. skollagen (1985:1100) och i förordningen (1994:895) om svenskundervisning för invandrare. Enligt skollagen syftar sfi till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket, samt läs- och skrivinlärning i de fall detta behövs. Den som har fyllt 16 år, är bosatt i kommunen och saknar sådana grundläggande kunskaper i svenska språket som utbildningen syftar till att ge har rätt att delta i sfi. Undantagna är personer med tillräckligt goda kunskaper i danska eller norska. Deltagandet i sfi är avgiftsfritt.

Varje kommun är enligt skollagen skyldig att se till att sfi erbjuds den som har rätt att delta i sfi. Utbildningen ska finnas att tillgå inom tre månader från att rätt till sfi inträtt, om inte särskilda skäl mot detta finns. Rätten till sfi kvarstår, oavsett hur länge individen har bott i Sverige, så länge han eller hon saknar grundläggande kunskaper i svenska. Individens språknivå står därmed i fokus för regleringen. De som har varit länge i Sverige har med andra ord samma rätt att delta i sfi som de som är nyanlända, förutsatt att de saknar grundläggande kunskaper i svenska. Individen har även rätt att fullfölja påbörjad utbildning om han eller hon har förutsättningar att klara kursen. Vidare har den studerande rätt att återkomma i studier som avbrutits, om det finns särskilda skäl.

Undervisningen ska upphöra för elever som saknar förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen eller annars inte gör tillfredställande

framsteg. Även i dessa fall finns en rätt att återuppta studierna om det finns särskilda skäl. Prop. 2008/09:156

4.2.2 Kommuner, anordnare, tillsynsmyndighet och finansiering

Kommuner och anordnare

Kommunerna är sedan 1986 huvudmän för svenskundervisning för invandrare (sfi). Kommunen ansvarar för att sfi erbjuds alla invånare i kommunen som är berättigade till detta. I huvudmannskapet ligger ansvar för dimensionering och myndighetsutövning (antagning och betygssättning). Kommunerna anordnar själva sfi eller samverkar med andra kommuner, landsting eller samverkar inom ramen för kommunalförbund. Alternativt kan de lägga ut utbildningen på entreprenad. Även i de fall kommunen väljer att lägga ut sin sfi på entreprenad gäller att den ansvarar för att bestämmelserna om sfi följs samt för kvalitetsuppföljning och redovisning. I skollagen finns även bestämmelser som innebär att kommunen i samarbete med Arbetsförmedlingen ska verka för att undervisningen kan kombineras med bland annat arbetslivsorientering eller förvärvsarbete.

Tillsynsmyndighet

Statens skolverk har ansvar för uppföljning och utvärdering av sfi. Skolverket utarbetar även betygskriterier, men kursplanen beslutas av regeringen. Statens skolinspektion ansvarar för tillsyn över och kvalitetsgranskning av utbildningen.

Statens och kommunernas finansiering av sfi

I samband med kommunaliseringen av skolan i början av 1990-talet överfördes medel från staten till kommunerna för finansiering av sfi. För personer som omfattas av flyktingmottagandet får kommunerna statlig ersättning med stöd av förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. Därutöver lämnas ersättning enligt förordningen om extra ersättning till kommunerna 2007–2009 för att påskynda utlänningars etablering på arbetsmarknaden, som bland annat är avsedd för att finansiera sådana kvalitetshöjande kostnader i sfi som ska förbättra studieresultaten (se avsnitt 8.1).

4.2.3 Studieresultat för deltagare i svenskundervisning för invandrare (sfi)

En kursplan bestående av tre studievägar infördes i sfi läsåret 2002/03. Studieväg 1 består av kurserna A och B, studieväg 2 av kurserna B och C och studieväg 3 av kurserna C och D.

Studieresultat och studietid varierar med studieväg. Analyser av statistik gjorda av Statens skolverk, Statistiska centralbyrån (SCB) respektive Statskontoret visar att studerande på de lägre studievägarna 1 och 2 generellt behöver längre tid för att få sfi-betyg. Dessa studievägar har även en lägre grad av genomströmning.

Av Skolverkets statistik framgår att cirka 60 procent av nybörjarna i sfi är kvinnor och cirka 40 procent är män. Procentuellt sett är det något fler kvinnor än män som avslutar utbildningen med minst godkänt resultat på alla studievägar.

Tabell 1: Studieresultat t.o.m. läsåret 2005/06 för elever som påbörjat sfi läsåret 2005/06

	Totalt antal studerande	Kvinnor i procent	Män i procent
Samtliga elever	21477	60	40
Avslutat med minst godkänt resultat	7479	64	36
Studieväg 1	351	71	29
Studieväg 2	1246	62	38
Studieväg 3	5882	64	36
Avslutat utan godkänt resultat	423	57	43
Avbrott, uppehåll	7215	53	47
Fortsätter utbildningen	6360	62	38

Källa Skolverket, Tabell 8.5 B

Tabell 2: Studieresultat t.o.m. läsåret 2005/06 för elever som påbörjat sfi läsåret 2002/03

	Antal elever som påbörjat studier på resp. studieväg	Andel med godkänt resultat procent	Genomsnittligt antal timmar mellan start- och slutdatum	Genomsnittligt antal studiemånader
Studieväg 1	3 269	14	555	22
Studieväg 2	7 647	25	520	20
Studieväg 3	6 337	48	420	16

På alla tre studievägarna ligger andelen kvinnor runt 60 procent och andelen män runt 40 procent. Lägst andel kvinnor finns på studieväg 2 kurs B med 53 procent.

En bearbetning av SCB:s grunddata som gjorts inom Utbildningsdepartementet visar att 15 procent av alla deltagare godkänns på den högsta kursen på den studieväg där studierna inleddes inom femton månader från folkbokföringsdatum. Andelen godkända deltagare ökar med cirka en procentenhet för varje tillkommande studiemånad.

Tabell 3: Studieresultat för deltagare i sfi

Antal månader sedan folkbokföring	Antal deltagare som godkänns	Andel deltagare som godkänns procent
12 mån	10 572	12
13 mån	11 657	13
14 mån	12 642	14
15 mån	13 582	15
16 mån	14 452	16
17 mån	15 232	17
18 mån	15 967	18
19 mån	16 665	19

Tiden från den första folkbokföringen i Sverige till ett godkänt resultat i sfi beror dels på att väntetiden från folkbokföring till sfi-start för drygt hälften av de nyanlända är längre än tre månader, dels på att studietiden i genomsnitt är längre än tolv månader.

4.2.4 Studieavbrott

Avbrottsfrekvensen bland nybörjare läsåret 2005/06 var hög; mer än var femte studerande avbröt utbildningen. För drygt hälften av dem saknas uppgift om orsaken till avbrottet. Vad gäller den andra hälften var en vanlig orsak till studieavbrott att den studerande hade börjat arbeta.

4.2.5 Obligatoriska nationella prov

Obligatoriska nationella slutprov i sfi kommer att ges från och med sommaren 2009. Proven ska vara ett stöd vid betygssättningen och utgöra en del av betygsunderlaget.

4.3 En ny lag om försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare

Regeringens förslag: En försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning (sfi-bonus) genomförs i högst femton kommuner (försökskommuner). Regeringen får meddela föreskrifter om inom vilka kommuner som försöksverksamhet får bedrivas.

Regeringens bedömning: Försökskommunerna samt de kommuner som deltar i försöket som jämförelsekommuner bör få ett riktat kvalitetshöjningsbidrag för svenskundervisning för invandrare (sfi) som kommunerna själva beslutar om hur det ska användas.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att en prestationsbaserad stimulansersättning ska införas i hela landet.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser är i huvudsak positiva till förslaget, men flera av dem med förbehåll, t.ex. *Migrationsverket*, *Verket för förvaltningsutveckling*, *Arbetsförmedlingen*, *Lidingö kommun*, *Stockholms kommun*, *Växjö kommun*, *Landskrona kommun*, *Malmö kommun*, *Kristinehamns kommun*, *Sandvikens kommun*, *Umeå kommun*, *Jokkmokks kommun* och *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)*. Följande remissinstanser avstyrker eller har starka invändningar mot förslaget: *Socialstyrelsen*, *Statskontoret*, *Länsstyrelsen i Stockholms län*, *Statens skolverk*, *Myndigheten för skolutveckling*, *Nationellt centrum för sfi och svenska som andraspråk*, *Södertälje kommun*, *Norrköpings kommun*, *Gislaveds kommun*, *Kramfors kommun*, *Lärarförbundet*, *Lärarnas Riksförbund* och *Samarbetsorganet för etniska organisationer i Sverige*). *Socialstyrelsen* anser att förslaget medför orimliga konsekvenser för hela biståndssystemet och är ett avsteg från grundprinciperna för ekonomiskt bistånd. *Statskontoret* menar att förslaget är för komplicerat och skapar en ökad administrativ börda för myndigheterna i förhållande till de eventuella effekter som kan förväntas. *Länsstyrelsen i Stockholms län* avstyrker förslaget eftersom det riskerar att öka och cementera fördomar mot gruppen nyanlända och i värsta fall underblåsa främlingsfientlighet, att bonusen inte kommer att leda till de förväntade positiva resultat som beskrivs i promemorian samt att det saknar ett genusperspektiv. *Statens skolverk* påpekar att det finns liten kunskap om orsakerna till den låga genomströmningen och de många avhoppet inom sfi, varför det inte förefaller vara motiverat att nu införa sfi-bonus eftersom en sfi-bonus kan få negativa konsekvenser och fungera som ett extra tryck på lärare att ge betyget Godkänt utan motsvarande prestationer. *Myndigheten för skolutveckling (MSU)* ställer sig tveksam till sfi-bonusens effekt i förhållande till den administration den innebär och huruvida sfi-bonusen påverkar den tilltänkta målgruppen. Vidare påpekar MSU att skälen till avhopp och fördröjd start inte har undersökts. Det är därför svårt att veta vilka effekterna av en sfi-bonus blir. Sfi-bonusen kommer vidare att medföra ett ökat tryck på att sfi-lärarna ska godkänna de studerande inom de uppsatta tidsramarna så att de inte går miste om den ekonomiska ersättningen. *Nationellt centrum för svenska som andraspråk och sfi* anser att regeringen bör invänta resultaten av Statskontorets utvärdering av sfi innan genomgripande förslag läggs fram och att det vore bättre att satsa på en fortsatt höjning av kompetensen hos sfi-lärarna, förbättrad uppföljning av verksamheten samt en bättre samverkan mellan olika samhällsaktörer, t.ex. i form av skraddarsydda praktikplatser och yrkesutbildningar. *Södertälje kommun* befarar att en sfi-bonus kan motverka arbetslinjen och anser att förslaget andas en övertro på sfi-betygets betydelse för möjligheten att få arbete. Kommunen menar att de fördelar som kan uppnås om bonusen införs inte överväger nackdelarna i form av ojämlikhet och ökad byråkrati. *Huddinge kommun* anser att en försöksverksamhet i ett län eller i några kommuner bör genomföras och noggrant utvärderas innan förslaget införs i större skala. *SKL* anser att det är positivt med åtgärder som kan förbättra individens möjlighet att få ett arbete, men är kritiskt till att kommunerna ska åläggas att administrera bonusen och få den myndighetsutövande uppgiften att fatta beslut om

bonus. Vidare anser SKL att införandet av sfi-bonus ställer krav på att staten tillhandahåller sfi-lärare med relevant utbildning.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Inriktningen på regeringens politik är att nyanlända invandrare så snart som möjligt ska etablera sig på arbetsmarknaden och bli självförsörjande. Goda kunskaper i svenska är inte alltid nödvändiga för att få ett arbete men är för de flesta av stor betydelse.

En del invandrare som saknar svenskkunskaper deltar dock inte i någon formell utbildning i svenska. För en snabb integration är det önskvärt att så många som möjligt lär sig tillräckligt mycket svenska för att kunna delta i arbetslivet och fungera i samhället. Det är också angeläget att tiden i sfi inte blir längre än nödvändigt och därmed fördröjer inträdet på arbetsmarknaden. Vidare är det ett samhällsintresse att alla som bor i Sverige har tillräckliga kunskaper i svenska för att inte hamna i utanförskap. Inte minst angeläget är att nå de kvinnor som varken arbetar eller studerar och att förhindra att de isoleras från omgivningen eller far illa för att de inte kan ta till vara sina rättigheter. För dessa kvinnor är deltagande i sfi av särskild betydelse.

En sfi-bonus bör kunna motivera nyanlända invandrare att påbörja sfi så snart som möjligt, att förbättra deras närvaro i utbildningen och att göra extra ansträngningar att snabbt nå godkänd nivå i sina studier. Därmed förbättras också deras möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.

Avsikten med sfi-bonus är således att den ska stimulera den enskilde att lära sig svenska på så hög nivå som möjligt för att kunna skaffa sig ett arbete och delta i samhällslivet. Många remissinstanser har avstyrkt eller har starka invändningar mot promemorians förslag att införa en prestationsbaserad stimulansersättning i hela landet. Effekten av en sådan ersättning har ifrågasatts och det har anförts att en sfi-bonus i stället kan motverka arbetslinjen genom att nyanlända invandrare prioriterar studier framför arbete. Det är därför av stor vikt att under kontrollerade former pröva stimulans effekterna av en sfi-bonus, såväl för nyanlända invandrare som för medverkande kommuner. Effekter på rekrytering, genomströmning och resultat i sfi är av särskilt intresse. Genom en försöksverksamhet med sfi-bonus skapas samtidigt ett instrument att utvärdera sfi:s effekter på individens ställning på arbetsmarknaden. Också Riksrevisionen tar upp frågan om sfi-bonus i granskningen Svenskundervisning för invandrare (sfi) En verksamhet med okända effekter (RiR 2008:13) och föreslår att sfi-bonus inledningsvis enbart införs i vissa kommuner så att den nya åtgärden kan utvärderas genom kommunvisa jämförelser.

Regeringen bedömer därför att en försöksverksamhet med sfi-bonus bör genomföras i högst femton kommuner. Försöket bör utformas på ett sätt som säkerställer att det blir möjligt att utvärdera effekterna. Det är viktigt att deltagande kommuner kan jämföras med kontrollkommuner med så likartade förutsättningar som möjligt vad gäller kommunstorlek, arbetsmarknadsläge, andel flyktingar bland sfi-studerande, de studerandes skolbakgrund och andel nyanlända invandrare i relation till befolkningen. Lämpliga kommuner bör erbjudas att delta i försöket. Regeringen bör meddela föreskrifter om inom vilka kommuner (försökskommuner) som försöksverksamhet får bedrivas. Endast

kommuner som är villiga att delta i försöket bör vara försökskommuner. Regeringen avser att ge Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering i uppdrag att utvärdera försöksverksamheten. Erfarenheter från och utvärderingen av försöket kommer att beaktas i regeringens fortsatta arbete med en sfi-bonus.

Flera remissinstanser, bland annat *Nationellt centrum för svenska som andraspråk och sfi*, har framhållit att andra åtgärder för att förbättra sfi kan vara mer ändamålsenliga än införandet av en sfi-bonus. I utvärderingen av sfi-bonusens effekter på genomströmning och resultat inom sfi är det av intresse att kunna jämföra effekterna också av andra typer av kvalitetshöjande insatser, som t.ex. kompetensutveckling av sfilärarna, sfi i kombination med praktik, bättre nivågrupperingar och mer yrkesspecifik sfi. Regeringen avser därför att ge de medverkande försökskommunerna samt de kommuner som deltar i försöket som jämförelsekommuner ett riktat kvalitetshöjningsbidrag för sfi som kommunerna själva beslutar om hur det ska användas.

4.4 Målgrupper för sfi-bonus

Regeringens förslag: Försökskommun ska lämna sfi-bonus till personer som beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1, 2, 3, 3 a, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser, bland annat flyktingar och andra skyddsbehövande i övrigt samt personer som beviljats uppehållstillstånd av anknytningsskäl, under förutsättning att vissa villkor uppfylls.

Personer i åldern 18–64 år ska kunna komma i fråga för sfi-bonus.

Promemorians förslag överensstämmer i stort med regeringens förslag.

Remissinstanserna tillstyrker i huvudsak förslaget eller lämnar det utan erinran. Dock ifrågasätts åldersgränsen på 18 år för att komma i fråga för sfi-bonus av *Ekonomistyrningsverket (ESV)*, *Statens skolverk*, *Malmö kommun* och *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)* med motiveringen att rätten att studera sfi gäller från 16 års ålder. *Myndigheten för skolutveckling (MSU)* anser att ett särskilt ställningstagande fordras kring gruppen nyanlända mellan 16 och 18 år som inte har gymnasiebehörighet. *Skolverket* ställer sig även frågande till hur undervisningen kommer att påverkas av att det i en och samma klass kommer att finnas elever som kan få sfi-bonus och elever som inte omfattas av lagen.

Skälen för regeringens förslag: Ett av syftena med sfi-bonus är att bidra till att förbättra förutsättningarna för nyanlända invandrare att snabbare komma in på arbetsmarknaden. Åtgärder och reformer som redan har genomförts är t.ex. instegsjobb och nystartsjobb. För att ytterligare förbättra möjligheterna för nyanlända invandrare att snabbt komma in på arbetsmarknaden bör insatserna utvidgas till att också stimulera dem att lära sig svenska snabbare. Samma personkategorier som omfattas av möjligheten att få instegsjobb bör därför kunna få sfi-bonus, dvs. flyktingar och skyddsbehövande i övrigt m.fl., deras anhöriga

och andra personer som beviljats uppehållstillstånd på grund av anknytning.

Det finns inget behov att stimulera sfi-deltagande i syfte att snabba på inträde på arbetsmarknaden för arbetskraftsinvandrare, gäststuderande eller EES-medborgare som kommer hit i syfte att arbeta. Det bör vara i arbetsgivarens intresse att se till att de som har invandrat av arbetsmarknadsskäl har tillräckliga språkkunskaper för att klara sitt arbete. För gäststuderande är det inte aktuellt med stimulansbidrag för att de ska skaffa sig ett arbete i Sverige eftersom utgångspunkten för deras vistelse i Sverige är att den ska vara kortvarig. De bör därför inte komma i fråga för sfi-bonus.

Den nedre åldersgränsen för att kunna få sfi-bonus har ifrågasatts av *ESV*, *Skolverket*, *Malmö kommun* och *SKL*. Regeringen bedömer att den nedre åldersgränsen för att vara berättigad till sfi-bonus bör vara 18 år eftersom de som är 16–18 år i allmänhet går i gymnasieskolan. Det är inte heller önskvärt att personer under 18 år deltar i sfi i stället för att gå en gymnasieutbildning annat än i undantagsfall. Därför bör målgruppen för sfi-bonus vara personer som har fyllt 18 år. *MSU* anser att ett särskilt ställningstagande fordras kring gruppen nyanlända mellan 16 och 18 år som inte har gymnasiebehörighet. Regeringen anser att inte heller ungdomar mellan 16 och 18 år som saknar gymnasiebehörighet bör lockas till sfi, utan de bör i stället motiveras att via gymnasieskolans individuella program skaffa sig behörighet till gymnasieskolans nationella och specialutformade program. För personer som inte längre är i arbetsför ålder när de bosätter sig i Sverige finns det inte något behov av en bonus som stimulans för inträde på arbetsmarknaden. Det bör därför också finnas en övre åldersgräns för sfi-bonus. Den extra ersättning för flyktingmottagande som lämnas till kommuner för flyktingar m.fl. som uppnår minst betyget Godkänt i sfi inom viss tid enligt förordningen (2007:662) om extra ersättning till kommuner 2007–2009 för att påskynda utlänningars etablering på arbetsmarknaden gäller personer i åldern 18–64 år. Samma åldersintervall bör gälla för sfi-bonus.

4.5 Villkor för sfi-bonus

Regeringens förslag: Sfi-bonus lämnas till den som har deltagit i och uppnått minst betyget Godkänt i svenskundervisning för invandrare inom tolv månader från det datum en erbjuden utbildning startade, dock senast inom femton månader från tidpunkten för första folkbokföring i en kommun. Betyget Godkänt ska ha uppnåtts enligt något eller några av följande alternativ:

- kurs B på studieväg 1,
- kurs C på studieväg 2, eller
- kurs D på studieväg 3.

För att kunna få sfi-bonus ska sökanden ha folkbokförts i en kommun under tiden den 1 juli 2009–den 30 juni 2010.

Promemorians förslag överensstämmer i stort med regeringens förslag. I promemorian föreslås en rätt till sfi-bonus även för den som

utan att ha deltagit i undervisningen har uppnått minst betyget Godkänt i sfi på kurs D, studieväg 3 inom femton månader från tidpunkten för folkbokföring i en kommun. Vidare föreslås att viss tid när personen varit förhindrad att delta i undervisningen på grund av styrkt sjukdom eller vård av eget barn inte ska räknas in i tidsfristen. Slutligen föreslås att sökanden ska ha folkbokförts i en kommun den 1 oktober 2008 eller senare för att vara berättigad till sfi-bonus.

Remissinstanserna: Många remissinstanser är kritiska till förslaget och anser att det är orättvist mot dem som har sämre förutsättningar att snabbt lära sig ett nytt språk eller som tvingas vänta på sfi-start för att kommunen har svårt att få ihop tillräckligt många nybörjare. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* menar att en betydande grupp nyanlända invandrare har en problematik som hindrar dem från att lära sig det svenska språket inom femton månader från folkbokföringsdatum. Flera remissinstanser, bland annat *Ekonomistyrningsverket (ESV)*, anser att den enskilde inte ska lida men om kommunen inte erbjuder invandraren sfi-start inom tre månader från folkbokföringsdatum. *Statskontoret* anser att sfi-bonus ger stimulans till fel grupp, nämligen till dem som har stor studievana och högre utbildning med sig från sitt hemland samt kommer från länder med det latinska alfabetet. Vidare anser såväl *Statskontoret* som *Länsrätten i Uppsala län* att det inte är rimligt att ge full rätt till sfi-bonus till den som inte har deltagit i sfi-undervisning. *Statens skolverk* förespråkar antingen att kravet på att studierna klaras av inom femton månader från folkbokföring i en kommun slopas eller att det ges en säkrare garanti för att utbildningen erbjuds inom tre månader. Ett flertal remissinstanser, t.ex. *Gislaveds kommun*, *Södertälje kommun* och *Lycksele kommun* anser att tidsramarna för att uppnå betyget Godkänt är för snävt tilltagna. Södertälje kommun anför även att ersättningen kopplas till godtyckligt angivna tidsgränser vilket medför en uppenbar risk för att t.ex. påtryckningar gentemot lärare ska förekomma. Även *Umeå kommun* och *Läraryrket* anför att förslaget system med sfi-bonusen kan få negativa konsekvenser för förhållandet mellan elever och sfi-lärare. *Malmö kommun* anser att tidsgränserna bör differentieras utifrån vilken studieväg individen studerar på samt om denne arbetar.

Skälen för regeringens förslag: Som nämnts i avsnitt 4.2.3 tar det i normalfallet betydligt längre tid mellan start- och slutdatum för sfi-studierna än antalet sfi-timmar i sig motiverar. En stor del av sfi-eleverna gör avbrott i studierna och stora tidsvinster skulle göras om antalet avbrott blev färre och kortare. Det är också önskvärt att tiden från bosättning till kursstart blir kortare.

Människors förutsättningar att lära sig ett nytt språk beror på bland annat ålder, utbildningsnivå, kunskaper i andra språk, modersmålets släktskap med det studerade språket och kontakter med personer som har språket som modersmål. *Statskontoret* har invänt att sfi-bonus ger stimulans till fel grupp, nämligen till dem som har stor studievana och högre utbildning med sig från sitt hemland samt kommer från länder med det latinska alfabetet. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* menar att en betydande grupp nyanlända invandrare har en problematik som hindrar dem från att lära sig det svenska språket inom femton månader från folkbokföringsdatum. Regeringen bedömer emellertid att det bör vara

möjligt för de allra flesta sfi-studerande i försökskommunerna att kunna uppfylla de krav som ställs för att få sfi-bonus.

Ett flertal remissinstanser, t.ex. *Gislaveds kommun*, *Trollhättans kommun*, *Södertälje kommun* och *Lycksele kommun* anser att föreslagna tidsramar för att uppnå betyget Godkänt är för snävt tilltagna. Med utgångspunkt från att sfi-studierna normalt ska bedrivas på halvtid och det genomsnittliga antalet timmar som sfi-studerande i dag deltar i för att uppnå betyget Godkänt, bör det dock vara möjligt för många, oavsett studieväg, att genom ökad närvaro och större ansträngningar klara betyget Godkänt inom ett år. Regeringen föreslår därför att sfi-bonus ska komma i fråga för dem som klarat studierna på högst tolv månader från det att erbjuden utbildning startade. Regeringen anser dock inte, såsom *Malmö kommun* föreslagit, att tidsgränserna bör differentieras utifrån vilken studieväg individen studerar på samt om denne arbetar eftersom det skulle komplicera systemet högst avsevärt.

I avsnitt 4.3 redovisas skälen för regeringens förslag att införa en försöksverksamhet med sfi-bonus i högst femton kommuner. Ett villkor för att kunna få sfi-bonus bör vara att sökanden ska ha folkbokförts i en kommun under tiden den 1 juli 2009–den 30 juni 2010.

En del remissinstanser har anfört att föreslaget system med sfi-bonus kan medföra risk för påtryckningar från elever gentemot sfi-lärare. Även om man inte helt kan bortse från en sådan risk bedömer regeringen att sfi-bonus kommer att stärka individens incitament att uppnå minst betyget Godkänt i sfi och därigenom snarare medföra att fler sfi-elever faktiskt kommer att uppfylla kraven. Sfi-lärares arbete torde således i viss mån underlättas i och med att eleverna ges möjlighet att få sfi-bonus. Regeringen bedömer också att införande av obligatoriska slutprov i sfi från och med sommaren 2009 kommer att avsevärt minska risken för felaktiga betyg.

Det är önskvärt att sfi-studierna påbörjas så snart som möjligt efter bosättningen varför en snabb kursstart särskilt bör stimuleras. Det kan ske genom att ett villkor för sfi-bonus är att betyget Godkänt ska ha uppnåtts senast inom en viss tid från bosättningen, dvs. den dag personen folkbokfördes för första gången i en kommun. Vad gäller flyktingar och skyddsbehövande m.fl. och andra invandrare som får introduktionsersättning eller ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd bör det finnas ett intresse för såväl individen som kommunen att sfi ska komma i gång snarast efter bosättningen. För de flesta är goda kunskaper i svenska av stor betydelse för att möjliggöra ett snabbt arbetsmarknadsinträde och därigenom bli självförsörjande. Med ett krav på att betyget Godkänt ska ha uppnåtts inom viss tid efter bosättning skapas också incitament för t.ex. anknytningsinvandrare som inte uppstår försörjningsstöd att påbörja sfi snabbt.

Sfi ska enligt skollagen (1985:1100) erbjudas så snart som möjligt efter det att rätt till sfi inträtt, dvs. från tidpunkten för bosättning i en kommun. Om inte särskilda skäl finns, ska undervisningen kunna påbörjas inom tre månader. Det tidsmässiga villkoret att betyget Godkänt ska ha uppnåtts inom tolv månader från det datum en erbjuden sfi-kurs startade, bör kompletteras med att det godkända betyget dessutom ska ha uppnåtts inom femton månader från tidpunkten för det första mottagandet i en kommun. För att kunna utgöra en tydlig utgångspunkt för beräkningen av

tidsperioden inom vilken minst betyget Godkänt ska ha uppnåtts för att sfi-bonus ska lämnas, bör tidpunkten för det första mottagandet i en kommun vara den dag personen för första gången folkbokfördes i en kommun. Därigenom uppkommer en stimulans för individen att snabbt komma i gång med sfi samtidigt som hänsyn tas till att tiden från bosättning till dess att en sfi-kurs startar inte i någon större utsträckning kan påverkas av individen själv. Det förekommer emellertid i vissa kommuner att sfi inte kan påbörjas inom tre månader. Flera remissinstanser, bland annat *ESV*, har anfört att den enskilde inte ska lida men om kommunen inte erbjuder sfi-start inom tre månader från folkbokföringsdatum. *Skolverket* förespråkar antingen att kravet på att studierna klaras av inom femton månader från folkbokföring i en kommun slopas eller att det ges en säkrare garanti för att utbildningen erbjuds inom tre månader. Regeringen bedömer dock inte att det finns skäl att, vid genomförandet av en försöksverksamhet, utsträcka tidsramen längre än till femton månader. Med beaktande av att den enskildes intresse av att påbörja sfi så snart som möjligt torde bli starkare i och med att en försöksverksamhet med sfi-bonus införs, bedömer regeringen att den ökade efterfrågan från nyanlända invandrare också kommer att påverka kommunerna så att de ökar sina ansträngningar att erbjuda kursstart inom tre månader. Ett sätt kan vara att i ökad utsträckning samverka med närliggande kommuner. Mot denna bakgrund finns det inte skäl att nu skärpa kraven på att undervisningen ska kunna påbörjas inom tre månader.

I promemorian föreslås att tidsfristen på tolv månader för att uppnå minst betyget Godkänt ska kunna förlängas i vissa fall genom att en person får avräkna tid för styrkt sjukdom eller vård av eget barn yngre än två år om frånvaron uppgår till en sammanhängande tid av minst en månad. Mot bakgrund av att sfi-bonus införs på försök i ett begränsat antal kommuner under en begränsad tid och att det skulle krävas en ändring i sekretesslagen bedömer regeringen att en sådan regel inte bör införas under försöksperioden.

4.6 Bonus – nivå och konstruktion

Regeringens förslag: Bonus lämnas med en hel bonus för den som uppnått minst betyget Godkänt i svenskundervisning för invandrare på kurs D på studieväg 3, med två tredjedels bonus för personer som har uppnått minst betyget Godkänt i sfi på kurs C på studieväg 2 och med en halv bonus för dem som har uppnått minst betyget Godkänt på kurs B, studieväg 1.

Sfi-bonus lämnas med sammanlagt högst en hel bonus till samma person. För personer som får en hel eller två tredjedels bonus ska redan utbetald sfi-bonus räknas av.

Regeringen får meddela föreskrifter om sfi-bonusens storlek.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian bedöms att ett belopp om 12 000 kronor är rimligt för att bonusen ska innebära en reell stimulansseffekt.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Uppsala län* föreslår att sfi-bonus ska utgå med lika belopp oavsett på vilken studieväg betyget Godkänt har uppnåtts. *Malmö kommun* anser att summan för sfi-bonus bör vara av samma storlek oavsett vilket betyg den enskilde uppnår. *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)* menar att regeringen bör överväga att ha något högre bonusbelopp på de lägre studievägarna än föreslaget, framför allt på studieväg 1. *Statskontoret* anför att personer som studerar sfi har väldigt olika förutsättningar att klara av att slutföra kurs D på studieväg 3 och därmed få hela bonusen. *Nationellt centrum för sfi och svenska som andraspråk* menar att förslaget om en sfi-bonus missgynnar studerande med kort utbildning eftersom studerande på studieväg 3, dvs. högutbildade invandrare, behöver kortast tid för att uppnå Godkänt på kurs D medan studerande på studieväg 1 och 2 behöver betydligt längre tid.

Skälen för regeringens förslag: Avsikten med sfi-bonus är att den ska stimulera till arbete och att den enskilde lär sig svenska på så hög nivå som möjligt. En hel bonus bör därför ges till dem som uppnått minst betyget Godkänt på kurs D på studieväg 3. Även sfi-elever på studieväg 1 och 2 bör kunna få del av bonusen och motiveras till att sträva efter att uppnå minst betyget Godkänt på en högre kurs.

En del remissinstanser har invänt mot promemorians förslag att sfi-bonus ska utgå med olika belopp beroende på vilken studieväg betyget Godkänt har uppnåtts. Mot bakgrund av att avsikten med sfi-bonus är att den ska stimulera till arbete genom att den enskilde lär sig svenska på så hög nivå som möjligt är det emellertid lämpligt att sfi-bonus lämnas med olika belopp beroende på vilken studieväg betyget Godkänt har uppnåtts. En person som inleder studierna på studieväg 3 och inom tolv månader från utbildningsstart når betyget Godkänt på kurs D bör således få en hel bonus. Den som börjar på studieväg 2 bör få två tredjedels bonus vid betyget Godkänt på kurs C och ytterligare en tredjedels bonus om studierna fortsätter på studieväg 3 och leder till betyget Godkänt på kurs D och resultatet uppnås inom tolv månadersperioden. Den som börjar på studieväg 1 bör få en halv bonus vid betyget Godkänt på kurs B. Om studierna fortsätter på studieväg 2 bör ytterligare sfi-bonus utbetalas vid betyget Godkänt på kurs C så att den studerande då har fått totalt två tredjedels bonus. Om personen även skulle uppnå betyget Godkänt på kurs D på studieväg 3 inom uppsatta tidsramar ska ytterligare en tredjedels bonus utbetalas.

I promemorian bedöms ett belopp om 12 000 kronor vara rimligt för att bonusen ska innebära en reell stimulansseffekt. Detta innebär att en person som uppnått minst betyget Godkänt i sfi på kurs D på studieväg 3 får en hel bonus, dvs. 12 000 kronor, den som har uppnått minst betyget Godkänt i sfi på kurs C på studieväg 2 får två tredjedels bonus, dvs. 8 000 kronor och en person som har uppnått minst betyget Godkänt på kurs B, studieväg 1 får en halv bonus, dvs. 6 000 kronor. *SKL* har anfört att regeringen bör överväga att ha något högre bonusbelopp på de lägre studievägarna än föreslaget, framför allt på studieväg 1. Regeringen anser att sfi-bonusen bör bestämmas på så sätt att den innebär en reell stimulansseffekt. Sfi-bonusens storlek regleras lämpligen i en förordning.

Regeringens förslag: Sfi-bonusen ska inte beaktas vid beräkningen av ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) eller introduktionsersättning enligt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att sfi-bonusen ska vara skattefri. Förslaget överensstämmer i övrigt med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Många remissinstanser är kritiska till förslaget, t.ex. *Riksdagens ombudsmän* som anser att principiella frågeställningar om hanteringen av sfi-bonusen vid beslut om ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning är bristfälligt behandlade. *Kammarrätten i Jönköping* anser att det i 4 kap. socialtjänstlagen (2001:453) och i lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar bör införas en hänvisning till 7 § i den föreslagna lagen om prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare för att underlätta tillämpningen av den nya lagen hos de kommunala nämnder som har att hantera regelverket. *Socialstyrelsen* menar att det är djupt olyckligt att genom att införa ett undantag för sfi-bonus ytterligare urholka grundprincipen för beräkning av ekonomiskt bistånd. Om detta förslag genomförs skulle det enligt Socialstyrelsen leda till betydande skillnader och ojämlikhet mellan olika grupper och för att undvika detta skulle man tvingas överväga att förändra förutsättningarna för beräkning av rätten till ekonomiskt bistånd. Om förslaget att undanta sfi-bonusen från beräkning av ekonomiskt bistånd trots allt införs bör det ske genom ett tillägg i 4 kap. 1 a § socialtjänstlagen. *Huddinge kommun* anser att det bör ses över om förslaget står i konflikt med likställighetsprincipen i kommunallagen eftersom bonusen inte ska räknas som en inkomst vid en ansökan om försörjningsstöd eller introduktionsersättning. *Stockholms kommun* anför att lagstiftningen bör utformas på ett sätt som inte riskerar att strida mot likställighetsprincipen när det rör samhällets skyddsnät för de allra mest utsatta. Andra lösningar än undantag från de principer som i övrigt gäller vid beräkning av ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning bör sökas. *Malmö kommun* menar att det bör föreslås undantag även för personer som är föremål för utmätning av kronofogden. *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)* anser att det i princip är bra att bonusen inte ska påverka rätten till ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning, men att det kommer krävas att den enskilde kan styrka att en tillgång härrör från utbetalad sfi-bonus även lång tid efter det att bonusen har utbetalats.

Skälen för regeringens förslag: Nyanlända flyktingar och skyddsbehövande m.fl. som deltar i sfi har normalt sin försörjning genom introduktionsersättning enligt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar eller ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453). Introduktionsersättning kan vara utformad så att individens eventuella

inkomster från arbete inte påverkar introduktionsersättningens storlek, men den kan också vara utformad som det ekonomiska biståndet, dvs. att andra inkomster reducerar ersättningen. För personer som får ekonomiskt bistånd skulle en sfi-bonus således inte innebära något reellt ekonomiskt tillskott om inte inkomsten undantas vid beräkningen av rätten till bistånd. Detsamma gäller för personer som får introduktionsersättning enligt regler som liknar de som gäller för ekonomiskt bistånd.

Anhöriginvandrare som sammanbor med en person som har egen inkomst får normalt inte någon ersättning från samhället när han eller hon deltar i sfi. Om anknytningspersonen i Sverige har låg eller ingen inkomst, kan paret få ekonomiskt bistånd. För den som inte har behov av något ekonomiskt bistånd innebär en sfi-bonus i sin helhet ett ekonomiskt tillskott.

Avsikten med sfi-bonus är att den ska innebära samma stimulans för alla nyanlända flyktingar och skyddsbehövande m.fl. samt anhöriga mellan 18 och 64 år att lära sig svenska snabbt oavsett på vilket sätt de får sin försörjning. För att inte minska incitamentet att skynda på sfi-studierna föreslås i promemorian att beräkningen av introduktionsersättning eller ekonomiskt bistånd inte ska påverkas av erhållen sfi-bonus. En del remissinstanser har invänt mot detta. *Riksdagens ombudsmän* har anfört att principiella frågeställningar om hanteringen av sfi-bonusen vid beslut om ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning är bristfälligt behandlade och *Socialstyrelsen* menar att det är djupt olyckligt att genom att införa ett undantag för sfi-bonus ytterligare urholka grundprincipen för beräkning av ekonomiskt bistånd. *Huddinge kommun* anser att det bör ses över om förslaget står i konflikt med likställighetsprincipen i kommunallagen och *Stockholms kommun* anser att andra lösningar än undantag från de principer som i övrigt gäller vid beräkning av ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning bör sökas.

Enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen har den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Detta innebär att individens egna tillgångar och medel ska tas i anspråk i första hand, innan det finns någon rätt till ekonomiskt bistånd. För att möjligheten att få sfi-bonus ska innebära samma incitament för alla i målgruppen, oavsett på vilket sätt de får sin försörjning, är det nödvändigt att beräkningen av introduktionsersättning eller ekonomiskt bistånd inte ska påverkas av erhållen sfi-bonus. Den i 2 kap. 2 § kommunallagen (1991:900) fastslagna likställighetsprincipen gäller i kommunens relation till sina egna medlemmar och innebär att alla kommunmedlemmar i samma situation ska behandlas lika. I de kommuner där försöksverksamheten genomförs kommer sfi-bonus att utbetalas till alla kommunmedlemmar som uppfyller förutsättningarna i den föreslagna lagen och beräkningen av introduktionsersättning eller ekonomiskt bistånd kommer inte att påverkas av erhållen sfi-bonus. Vid en korrekt och enhetlig tillämpning av lagen kommer försökskommunerna således att behandla alla kommunmedlemmar i samma situation lika. En försöksverksamhet med sfi-bonus strider därmed inte mot likställighetsprincipen. Mot denna bakgrund finner regeringen att beräkningen av introduktionsersättning eller ekonomiskt

bistånd inte ska påverkas av erhållen sfi-bonus. Några skäl att, såsom *Malmö kommun* har föreslagit, införa undantag även för personer som är föremål för utmätning av kronofogden finns emellertid inte. Något sådant undantag har heller inte föreslagits i promemorian.

Att utbetald sfi-bonus inte ska beaktas vid beräkningen av ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning bör regleras i den föreslagna nya lagen om sfi-bonus. Eftersom det endast är ett mindre antal försökskommuner som kommer att tillämpa lagen saknas skäl att införa hänvisningar i socialtjänstlagen och i lagen om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar till den föreslagna lagen om en försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning.

En skattepliktig sfi-bonus

I promemorian föreslogs att sfi-bonus inte ska tas upp till beskattning. Det angavs att den faktiska bonus en sfi-studerande får bör vara lika stor oavsett var i landet man är bosatt. Om bonusen beskattas blir den inte lika stor för alla. Mot bakgrund av att regeringen nu föreslår en försöksverksamhet med sfi-bonus i högst femton kommuner är det emellertid inte lämpligt att nu göra sfi-bonusen skattefri. Dessutom kan konstateras att bonus kommer att utgå med relativt låga belopp till personer som sällan har några andra större skattepliktiga inkomster. Detta innebär att det kan antas att bonusen inte kommer att beskattas i någon avsevärd utsträckning.

En skattepliktig sfi-bonus kommer att räknas med i inkomsten vid beräkningen av inkomstprövade förmåner som tex. bostadstillägg och bostadsbidrag. Skatteplikten kan också medföra att arbetsgivaravgifter och allmän pensionsavgift ska betalas. Vid sådant förhållande blir också bonusen pensionsgrundande inkomst. Arbetsgivaravgifter uppgår till 15,49 procent för personer under 26 år och 31,42 procent för personer som har fyllt 26 år. För varje utbetald sfi-bonus måste kommunen inbetala arbetsgivaravgift på antingen 15,49 procent eller 31,42 procent av utbetalt bonusbelopp. De ekonomiska konsekvenserna av detta behandlas i avsnitt 8.2.

4.8 Försökskommunernas administration

Regeringens förslag: Försökskommunerna ska besluta om och betala ut sfi-bonus efter skriftlig ansökan från den enskilde hos den försökskommun där sökanden är folkbokförd. Ansökan ska ha kommit in till kommunen inom tre månader från den dag då minst betyget Godkänt har uppnåtts på kurs D på studieväg 3, på kurs C på studieväg 2 eller på kurs B, studieväg 1. Försökskommunerna ska också informera de nyanlända invandrare som omfattas av lagen om förutsättningar och villkor för att få sfi-bonus.

Regeringens bedömning: Staten bör ersätta försökskommunerna för kostnader för utbetald sfi-bonus, inbetalda arbetsgivaravgifter och för deras administrativa kostnader.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Prop. 2008/09:156

Remissinstanserna: *Länsrätten i Uppsala län* påtalar att det inte framgår vad som enligt den föreslagna 9 § andra stycket skulle vara ett ”lämpligt” sätt för kommunerna att informera om möjligheten att få sfi-bonus. Länsrätten föreslår att bestämmelsen utformas med innehållet att kommunen har ett ansvar för att informera den som eventuellt har rätt till sfi-bonus om förutsättningar och villkor för att få sfi-bonus. *Ekonomistyrningsverket (ESV)* efterfrågar underlag för förslaget i form av för- och nackdelar med alternativa lösningar och föreslår att en lösning med en central statlig administration inom ramen för nuvarande myndighetsstruktur ska analyseras i den fortsatta beredningen. Dels för att komma fram till om det kan vara ett kostnadseffektivare alternativ, men inte minst för att om möjligt undvika att administration av integritetskänsliga uppgifter, i fråga om på vilka grunder en person har beviljats uppehållstillstånd, ska ske utspritt på respektive kommun. *Statskontoret* bedömer systemet för utbetalning av den föreslagna sfi-bonusen som komplicerat och genererar mycket administration i förhållande till de eventuella effekter som kan förväntas. Det finns en rad olika sekretesskydd som gör att kommunen inte alltid kan kontrollera olika uppgifter, t.ex. om individen har uppehållstillstånd (som Migrationsverket har utfärdat). *Malmö kommun* och *Växjö kommun* anser att Statens skolverk även skulle kunna ges ansvar för att administrera beslut om och utbetalning av sfi-bonus samt att utbetalning bör ske med automatik efter det att den enskilde uppnått betyget Godkänt. Vinster med detta skulle bli minskade transfereringar, förenklad administration och därigenom lägre kostnader för sfi-bonusen. *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)* är kritiskt till att kommunerna ska ha ansvaret för att administrera bonusen och få den myndighetsutövande uppgiften att fatta beslut om bonus. En statlig myndighet bör enligt remissinstanserna i stället få uppdraget. Om kommunerna ändå ska administrera bonusen måste finansieringsprincipen tillämpas så att kommunerna kompenseras för de ökade kostnader som reformen medför. Flera remissinstanser, bland annat *Gislaveds kommun*, *Jokkmokks kommun*, *Stockholms kommun* och *Örebro kommun*, anför att det är angeläget att den ekonomiska compensationen till kommunerna ligger i nivå med de ökade kostnader som införande av sfi-bonus medför. *Växjö kommun* anser att utbetalning av sfi-bonus bör ske med automatik efter det att betyget Godkänt har uppnåtts.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Bonushanteringen ska vara enkel och rättssäker. Individen ska kunna få sfi-bonus under förutsättning att tidigare nämnda villkor uppfyllts. Enligt promemorians förslag ska den enskilde skriftligen ansöka om sfi-bonus hos den försökskommun där sökanden är folkbokförd inom tre månader från den dag då rätt till sfi-bonus uppkom. Kommunerna ska därefter besluta om och betala ut bonus till sökanden om villkoren är uppfyllda. Om ansökan inkommer senare än tre månader efter att rätt till sfi-bonus

uppkommit är den att anse som för sent inkommen och kan inte bifallas utan ska avvisas.

En del remissinstanser har invänt mot att kommunerna ska besluta om och betala ut sfi-bonus och föreslår i stället en central statlig administration. Regeringen konstaterar att det är viktigt att det går att säkerställa att rätt personer får bonus och endast när de är berättigade till detta. Det är kommunens ansvar att anordna och erbjuda sfi till dem som är bosatta i kommunen och saknar grundläggande kunskaper i svenska språket. Kommunen har information om betygsdatum och datum för erbjuden kursstart (om utbildningen börjat i samma kommun), men måste kontrollera att datum för godkänt betyg ligger inom tolv månader från kursstart och inom femton månader från det datum personen i fråga för första gången folkbokfördes i en kommun. Kommunen måste också ha uppgifter som visar att personen som ansöker om sfi-bonus tillhör den målgrupp som omfattas av lagen om sfi-bonus. När det gäller personer som omfattas av förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktningmottagande m.m. har kommunerna god kännedom om dessa.

Sammanfattningsvis kan konstateras att kommunerna har tillgång till de flesta uppgifter som behövs för att kunna fatta beslut i ärenden om sfi-bonus. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att den i promemorian föreslagna ordningen att kommunerna beslutar om och betalar ut bonus till dem som har uppfyllt villkoren för närvarande är att föredra framför en central statlig administration.

Administration och behov av kontroller i försökskommunerna

Det kan inte förutsättas att alla som uppfyller villkoren för att få sfi-bonus vill ha bonus. Av olika skäl kan en person välja att avstå från sfi-bonus, t.ex. om en sådan bonus skulle påverka möjligheten att erhålla andra medel såsom bidrag eller stipendier. Som underlag för ett beslut om sfi-bonus ska det därför finnas en ansökan från den som inom angivna tidsramar uppnått minst betyget Godkänt på sista kursen i en eller flera studievägar.

Försökskommunen ska ha ett informationsansvar om förutsättningar och villkor för att få sfi-bonus. Kommunerna ska informera de personer som kan omfattas av lagen och bör påminna om möjligheten att ansöka om sfi-bonus då man kan konstatera att villkoren är uppfyllda eller om det finns anledning att anta det. *Länsrätten i Uppsala län* har i sitt remissvar föreslagit att bestämmelsen ska utformas så att kommunen har ett ansvar för att informera den som eventuellt har rätt till sfi-bonus om förutsättningar och villkor för att erhålla sfi-bonusen. Dessutom anser länsrätten att det bör vara en separat bestämmelse som placeras inledningsvis i den föreslagna lagen och i vart fall före paragrafen om hur själva ansökan görs. Regeringen anser att länsrättens förslag tydliggör försökskommunernas informationsansvar och i huvudsak bör följas.

För att kunna avgöra om en sökande är berättigad till sfi-bonus och för att kunna fatta beslut om och betala ut bonus måste kommunen ha kunskap om villkoren är uppfyllda och vid behov göra kontroller hos andra myndigheter. Kommunen har information om betygsdatum och om datum för erbjuden kursstart, om utbildningen börjat i samma kommun,

men måste kontrollera att datum för godkänt betyg ligger inom tolv månader från kursstart och inom femton månader från det datum personen i fråga för första gången folkbokfördes i en kommun. Kommunen måste också ha uppgifter som visar att personen som ansöker om sfi-bonus tillhör den målgrupp som omfattas av lagen om sfi-bonus. I vilken utsträckning och i vilken form särskilda kontroller måste göras varierar mellan olika försökskommuner och beror bland annat på kommunens storlek och vilken kategori invandrare som bosätter sig där. I mindre kommuner som i huvudsak tar emot flyktingar och deras anhöriga är det som regel känt om en person tillhör målgruppen för sfi-bonus och när han eller hon folkbokfördes. Vad gäller personer som omfattas av flyktningmottagandet har kommunerna redan uppgifter som visar att de tillhör målgruppen för sfi-bonus. Ibland kan det dock bli aktuellt att göra förfrågningar om folkbokföringsdatum hos Skatteverket. Personer som inte omfattas av flyktningmottagandet och som ansöker om sfi-bonus kan visa att de tillhör personkretsen genom att visa sitt uppehållstillstånd av vilket grunden för beslutet framgår. Som regel kan förutsättas att den som uppnår betyget Godkänt i en sfi-kurs deltagit i sfi endast i den kommun där han eller hon godkänns. I dessa fall har kommunen uppgift om datum för kursstart. Om sfi påbörjats i en annan kommun måste dock den sökande kunna styrka studietiden. Det måste också gå att kontrollera om den som uppnått betyget Godkänt och ansöker om sfi-bonus i en kommun har deltagit i sfi i en annan försökskommun och där fått full bonus eller delbonus för godkänt slutbetyg på en lägre kurs.

En grundläggande förutsättning för att upprätthålla allmänhetens respekt för de offentliga systemen är att ersättningar och bidrag endast betalas ut till dem som är berättigade. Felaktiga utbetalningar kan även långsiktigt urholka finansieringen av ersättningar och bidrag. Mot denna bakgrund är det avgörande för såväl legitimitet som finansiering att utbetalningssystemet säkerställer korrekta utbetalningar till den som är berättigad, att adekvat kontrollverksamhet etableras samt att felaktigt utbetalda ersättningar och bidrag återkrävs.

För att undvika att någon felaktigt får sfi-bonus eller med för högt belopp behövs en central informationsdatabas över beslut i ärenden om sfi-bonus genom vilken försökskommuner kan få uppgifter om sfi-bonus tidigare har betalats till sökanden. En sådan informationsdatabas bör inrättas hos Statens skolverk som också bör få i uppgift att betala ut medel till kommunerna för utbetald sfi-bonus.

När en person har uppnått betyget Godkänt på sådan sfi-nivå som berättigar till sfi-bonus och har ansökt om bonus bör försökskommunen via en webbsida rapportera in uppgifter om datum för första folkbokföring, datum för erbjuden sfi-start, studieväg, betyg, m.m. till Skolverket. Skolverkets informationsdatabas genererar ett svar om huruvida individen redan har fått en bonusutbetalning eller om någon kommun har gjort förfrågningar med anledning av en ansökan om sfi-bonus. Om någon ansökan om eller utbetalning av bonus inte är registrerad på personen i fråga, studietiden inte överstiger tolv månader och folkbokföringstiden inte överstiger femton månader kan försökskommunen besluta att bevilja och betala ut bonusen. Om svaret från informationsdatabasen visar att personen tidigare har fått en bonus

ska utbetalat belopp avräknas när kommunen fattar beslut. Kommunens förfrågan bör registreras i databasen och medföra att ytterligare förfrågningar kring samma individ besvaras med att ett bonusärende har inletts. Kommunen rapporterar beslut i ärenden om sfi-bonus till Skolverket.

Med beskrivna informationsdatabas och rutiner för kommunikation med databasen kan risken för dubbla utbetalningar av sfi-bonus minimeras.

Regeringen bedömer att staten bör ersätta försökskommunerna för kostnader för utbetald sfi-bonus. Ersättning bör utgå för utbetald bonus, inbetalda arbetsgivaravgifter samt för kommunernas administrativa kostnader. Rutiner kring den statliga ersättningen till försökskommunerna och storleken på ersättningen kan lämpligen regleras i en förordning. De direkta kostnaderna för sfi-bonus och administration samt finansiering av dessa kostnader redovisas i avsnitt 8.2.

4.9 Några sekretessfrågor

Regeringens bedömning: Det finns inte behov av att införa en regel om sekretesskydd i ärenden om sfi-bonus eftersom det inte ska förekomma integritetskänsliga uppgifter i sådana ärenden.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att sekretess ska gälla i ärenden om sfi-bonus för uppgift om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider men om uppgiften röjs. Promemorians förslag ska ses mot bakgrund av att det i promemorian även lämnas förslag om att viss tid när personen varit förhindrad att delta i undervisningen på grund av styrkt sjukdom eller vård av eget barn inte skulle inräknas i de tidsramar som ska gälla för sfi-bonusen och att uppgifter som personers hälsotillstånd och andra integritetskänsliga uppgifter skulle hanteras i ärenden om sfi-bonus.

Remissinstanserna: De remissinstanser som uttalat sig har tillstyrkt eller inte haft någon erinran mot förslaget. *Kammarrätten i Jönköping* anser att det i förslaget till ändring av 9 kap. 5 § sekretesslagen (1980:100) bör anges vilken eller vilka myndigheter som bestämmelsen om sekretess i ärenden om sfi-bonus avser. *Statens skolverk* anser att det bör utredas vidare om det behöver införas en kompletterande sekretessbestämmelse som innebär att vissa uppgifter också kan skyddas i Skolverkets verksamhet.

Skälen för regeringens bedömning

För att kunna handlägga en ansökan om sfi-bonus behöver kommunen vissa uppgifter om enskildas förhållanden som kan vara skyddade av sekretess när de förekommer i andra slags ärenden. Uppgifterna kan ha lämnats av den enskilde själv vid ansökan eller ha inhämtats av kommunen från någon annan myndighet. Kommunen kan bara inhämta

Sekretess i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

Enligt 7 kap. 15 § första stycket sekretesslagen (1980:100) gäller sekretess i verksamhet som avser folkbokföring för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs. Bestämmelsen omfattar uppgifter om enskildas personliga förhållanden som finns i de olika register som förs i verksamheten samt i de olika slag av ärenden som förekommer i denna. Skaderekvisitet i bestämmelsen är kvalificerat rakt vilket innebär en stark presumtion för att uppgifterna är offentliga. En förutsättning för att en uppgift ska omfattas av sekretess är att det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon honom eller henne närstående lider men om uppgiften röjs. Föremålet för sekretessen är uppgift om enskilds personliga förhållanden. Det är helt klart att t.ex. en adressuppgift avser ett personligt förhållande. Såsom skaderekvisitet i 7 kap. 15 § sekretesslagen är utformat kan skydd ges åt uppgifter av mer eller mindre ömtålig art men också åt uppgifter som normalt betraktas som harmlösa men som på grund av speciella omständigheter i det enskilda fallet är skyddsvärda. Uppgifter om namn, adress, personnummer, civilstånd och nationalitet är i normala fall offentliga. Även uppgift om när en person för första gången folkbokfördes i en kommun får anses vara sådana harmlösa uppgifter som i normala fall är offentliga. Sekretessskyddet i 7 kap. 15 § sekretesslagen torde därför i normalfallet inte utgöra hinder mot att sådana uppgifter lämnas till en kommun inför beslut om sfi-bonus.

Vid sidan av de generella bestämmelserna om folkbokföringsverksamhet i 7 kap. 15 § sekretesslagen finns det i 7 kap. 14 § särskilda bestämmelser till skydd för utlänningar. Enligt paragrafens första stycke gäller sekretess för uppgift som rör utlänning, om det kan antas att röjande av uppgiften skulle medföra fara för att någon utsätts för övergrepp eller annat allvarligt men som föranleds av förhållandet mellan utlänningen och utländsk stat eller myndighet eller organisation av utlänningar. Bestämmelsen – som är tillämplig inom hela den offentliga förvaltningen, även hos kommunerna – omfattar varje slag av uppgifter som rör utlänningar oavsett i vilket sammanhang de förekommer. Av uttrycket ”övergrepp eller annat allvarligt men” följer att endast relativt allvarlig skada kan leda till sekretess. Det krävs emellertid inte någon högre grad av sannolikhet för sådan skada för att sekretessen ska gälla. Det räcker att det föreligger en beaktansvärd risk för sådan skada. Dessutom fordras att risken för skada ska vara föranledd av förhållandet mellan utlänningen och någon av de i lagrummet angivna subjekten, nämligen utländsk stat eller myndighet eller organisation av utlänningar (prop. 1979/80:2 Del A s. 209). Mot denna bakgrund bedömer regeringen att sekretessskyddet i 7 kap. 14 § normalt sett inte utgöra hinder mot att uppgift om när en person för första gången folkbokfördes i en kommun lämnas till en kommun inför beslut om sfi-bonus.

Enligt 7 kap. 14 § andra stycket sekretesslagen gäller sekretess i verksamhet för kontroll över utlänningar och i ärende om svenskt medborgarskap för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men. I verksamhet för kontroll över utlänningar gäller sekretess också för anmälan eller annan utsaga av enskild, om det kan antas att fara uppkommer för att den som har gjort anmälan eller avgett utsagan eller någon närstående till honom eller henne utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs. Beträffande beslut i ärende som avses i detta stycke gäller sekretessen dock endast för uppgifter i skälen. Med verksamhet för kontroll över utlänningar avses inte bara förvaltningsärenden om t.ex. visering, uppehållstillstånd, arbetstillstånd, avvisning eller utvisning utan också kontrollåtgärder och annan löpande tillsyn. Sekretessen enligt andra stycket gäller inte i fråga om en myndighets beslut i ärenden som avses i stycket. Dock kan skälen till ett beslut hållas hemliga.

För att en person ska ha rätt till sfi-bonus är det en förutsättning att personen har beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1, 2, 3, 3 a, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser. De personer som omfattas av förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktningmottagande m.m. omfattas av den nu föreslagna lagen om sfi-bonus. För dessa personer har kommunerna redan de uppgifter de behöver för att avgöra om de tillhör personkategorier som har rätt till sfi-bonus. När de gäller andra personer som inte omfattas av förordningen kan kommunen i vissa fall behöva uppgifter som utvisar om dessa tillhör någon av de personkategorier som har rätt till sfi-bonus. Uppgift om på vilken grund en person har beviljats uppehållstillstånd utgör en sådan uppgift som omfattas av sekretess hos Migrationsverket enligt 7 kap. 14 § andra stycket sekretesslagen. Sekretess gäller om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men. Kommunen saknar alltså möjlighet att begära uppgifter från Migrationsverket om på vilken grund en person har beviljats uppehållstillstånd. Det får i stället ankomma på den person som ansöker om sfi-bonus att visa att han eller hon tillhör personkretsen som omfattas av lagen om sfi-bonus. Det kan ske genom att sökanden uppvisar sitt uppehållstillstånd av vilket grunden för beslutet framgår. Handläggande tjänsteman kan göra en anteckning i akten att sökanden tillhör en sådan personkategori som har rätt till sfi-bonus, dock utan att ange på vilken grund uppehållstillstånd har beviljats. Det är av stor vikt att sådana uppgifter, för vilket stark sekretess råder hos Migrationsverket, inte tillförs ärendet hos kommunen.

Sekretess i kommunal verksamhet

Inom socialtjänsten gäller sekretess enligt 7 kap. 4 § sekretesslagen för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom eller henne närstående lider men. I bestämmelsens tredje stycke anges att ärenden om bistånd åt asylsökande och andra utlänningar samt ärenden om

introduktionsersättning för flyktingar och andra utlänningar jämställs med socialtjänst. Ärenden om sfi-bonus omfattas inte av bestämmelsen.

Den generella sekretessregeln i 7 kap. 14 § första stycket sekretesslagen är tillämplig även inom kommunal verksamhet men på grund av de särskilda förutsättningar som gäller för sekretess enligt bestämmelsen torde denna bli tillämplig i ärenden om sfi-bonus endast i undantagsfall.

I ärenden om sfi-bonus kommer det att finnas uppgifter om den enskildes bostadsadress och andra kontaktuppgifter. Enligt 7 kap. 1 a § sekretesslagen gäller sekretess hos myndighet för uppgift om enskilds bostadsadress eller annan jämförbar uppgift som kan lämna upplysning om var den enskilde bor stadigvarande eller tillfälligt, enskilds telefonnummer, e-postadress eller annan jämförbar uppgift som kan användas för att komma i kontakt med den enskilde och för motsvarande uppgifter om anhöriga till den enskilde, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon honom eller henne närstående kan komma att utsättas för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs. Sekretessregeln tillämpas inte om någon annan sekretessbestämmelse som ger ett starkare skydd för uppgiften är tillämplig hos myndigheten. Skaderekvisitet i 7 kap. 1 a § sekretesslagen är utformat på så sätt att det är en förutsättning för sekretess att det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon honom eller henne närstående kan komma att utsättas för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs. Med hänsyn till detta torde kontaktuppgifter avseende enskilda i ärenden om sfi-bonus omfattas av sekretesskyddet i 7 kap. 1 a § sekretesslagen endast i undantagsfall.

Det saknas således i de flesta fall sekretesskydd för uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden om sfi-bonus. Avsikten är emellertid inte att det ska förekomma integritetskänsliga uppgifter i ärenden om sfi-bonus, såsom föreslogs i promemorian. Regeringen finner därför att det inte nu finns behov av att införa en regel om sekretesskydd i ärenden om sfi-bonus.

4.10 Skolverkets administration

Regeringens bedömning: Statens skolverk bör få i uppdrag att informera försökskommunerna om hur bonussystemet fungerar samt att bistå kommunerna genom att utforma stöd för kommunernas information till studerande i svenskundervisning för invandrare (sfi). Skolverket bör dessutom få i uppdrag att inrätta en informationsdatabas som bland annat ska stödja kommunernas administration och förhindra att sfi-bonus utbetalas felaktigt till samma person från olika kommuner. Skolverket bör även få i uppdrag att betala ut ersättning till försökskommunerna för utbetald bonus, inbetalda arbetsgivaravgifter och för administrationskostnader.

Promemorians bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Statens skolverk* anser att förslaget att inrätta och administrera en informationsdatabas kräver att en rad frågor övervägs innan förslaget kan genomföras. Bland annat bör det enligt verket utredas på vilken rättslig grund en sådan informationsbehandling kan göras och om det för informationsdatabasen behövs en särskild registerförfattning som bland annat reglerar för vilka ändamål uppgifterna får behandlas och vilka som ska ha direktåtkomst till uppgifterna. Det behöver också enligt verket utredas om Skolverket kan behöva få bemyndigande att meddela föreskrifter även avseende informationsdatabasen.

Skälen för regeringens bedömning: Skolverket har ett uppdrag att informera om och följa upp resultaten för sfi. Skolverket bör som nämnts också få i uppdrag att bygga upp en informationsdatabas med uppgifter om vilka som har sökt och vilka som har fått sfi-bonus och deras betyg m.m. Förutom att fungera som kontrollfunktion för utbetalningar av sfi-bonus kommer databasen att kunna användas för de andra huvuduppgifter som Skolverket bör få i fråga om sfi-bonus, dvs. dels att betala ut medel till försökskommunerna, dels att hämta in och sammanställa information som är av betydelse för uppföljning och utvärdering av försöksverksamheten med sfi-bonus.

Skolverket bör också svara för information till kommunerna om sfi-bonus. Skolverket bör även bistå kommunerna genom att utforma stöd för kommunernas information till sfi-studerande. Det är viktigt att säkerställa att målgruppen får enhetlig information i samtliga försökskommuner.

Ersättning från Skolverket till försökskommunerna för sfi-bonus bör förutom ersättning för utbetald bonus och inbetalda arbetsgivaravgifter innefatta ett schablonberäknat belopp per utbetalning som ska täcka deras administrationskostnad. *Skolverkets* invändningar behandlas i avsnitt 5.

5 Personuppgifter i ärenden om sfi-bonus

Regeringens förslag: Försökskommunen ska lämna uppgifter om de personer som har ansökt om sfi-bonus till en eller flera myndigheter. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om kommunens uppgiftsskyldighet.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* anser att det är fråga om ett myndighetsregister med ett stort antal registrerade och ett särskilt känsligt innehåll, som bör regleras i lag. Datainspektionen föreslår att bestämmelser som särskilt reglerar behandlingen av personuppgifter, såväl hos kommunerna som hos Statens skolverk, tas in i den föreslagna lagen om prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning. Dessa bestämmelser bör bland annat ange för vilka ändamål som personuppgifterna får behandlas, vilka personuppgifter som får behandlas, vilken information som ska lämnas samt hur länge personuppgifterna får bevaras. I lagen bör även regleras vilken åtkomst

som är nödvändig för kommunerna att ha till den centrala databasen. I den mån det kan bli fråga om direktåtkomst för kommunerna bör uppmärksammas att de uppgifter som omfattas av direktåtkomsten kan komma att utgöra allmänna handlingar hos varje kommun. I promemorian saknas dessutom en redovisning av behovet av den aktuella personuppgiftsbehandlingen, i jämförelse med det integritetsintrång som detta utan tvekan utgör. Sådana överväganden måste redovisas i lagstiftningsarbetet. *Statens skolverk* anför att det inte kan uteslutas att databasen också kan komma att innehålla känsliga uppgifter om t.ex. hälsa eftersom studietiden kan förlängas med högst sex månader på grund av styrkt sjukdom eller vård av eget barn. Det behöver därför utredas på vilken rättlig grund en sådan informationsbehandling kan göras. Det behöver också utredas om det för informationsdatabasen behövs en särskild registerförfattning som bland annat reglerar för vilka ändamål uppgifterna får behandlas och vilka som ska ha direktåtkomst till uppgifterna. Det behöver vidare utredas om Skolverket kan behöva få bemyndigande att meddela föreskrifter även avseende informationsdatabasen.

Skälen för regeringens förslag: Såsom tidigare framhållits är det viktigt att det går att säkerställa att sfi-bonus lämnas endast till personer som är berättigade till sådan och med korrekta belopp. Regeringen bedömer att Skolverket bör få i uppdrag att dels informera kommunerna om hur bonussystemet fungerar, dels inrätta en informationsdatabas som bland annat ska stödja kommunernas administration och förhindra att sfi-bonus utbetalas felaktigt till samma person från olika kommuner, se avsnitt 4.10. Utöver den kontrollfunktion för utbetalningar av sfi-bonus som databasen innebär, kommer den även att kunna användas för de andra huvuduppgifter som Skolverket bör få i fråga om sfi-bonus; dels att betala ut medel till kommunerna, dels att hämta in och sammanställa information som är av betydelse för uppföljning och utvärdering av reformen med sfi-bonus.

För att möjliggöra inrättandet av en nationell informationsdatabas med de funktioner som beskrivs ovan krävs att Skolverket har tillgång till personuppgifter i ärenden om sfi-bonus. De uppgifter som behövs är sökandens namn, personnummer, datum för erbjuden sfi-start, datum för första folkbokföring i en kommun, uppgift om att personen tillhör personkretsen för sfi-bonus (dock inte uppgift om på vilken grund uppehållstillstånd har beviljats), genomförda studievägar, antal studietimmar, resultat på nationella prov, betyg och beslut i ärenden om sfi-bonus (dvs. datum för beslut, beslutets innebörd – bifall eller avslag – och, om bifall, med vilket eller vilka belopp sfi-bonus har beviljats).

Behandling av personuppgifter

Behandlingen av personuppgifter i informationsdatabasen kommer att omfattas av personuppgiftslagen (1998:204). Skolverket kommer att vara personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter som verket utför inom ramen för informationsdatabasen.

Enligt 13 § personuppgiftslagen är det förbjudet att behandla personuppgifter som avslöjar

- a) ras eller etniskt ursprung,
- b) politiska åsikter,
- c) religiös eller filosofisk övertygelse, eller
- d) medlemskap i fackförening.

Det är också förbjudet att behandla sådana personuppgifter som rör hälsa eller sexualliv. Uppgifter av den art som anges i 13 § betecknas i personuppgiftslagen som känsliga uppgifter. Det finns undantag från förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter i 5 a § och 15–20 §§ samt i 8 § personuppgiftsförordningen (1998:1191).

Såsom tidigare beskrivits är avsikten inte att det ska förekomma integritetskänsliga uppgifter i ärenden om sfi-bonus, varken hos försökskommunerna eller hos Skolverket. De uppgifter som kommer att förekomma i försökskommunernas ärenden om sfi-bonus är

- den sökandes namn,
- den sökandes personnummer,
- datum för ansökan
- datum för erbjuden sfi-start,
- datum för första folkbokföring i en kommun,
- uppgift om att personen tillhör personkretsen för sfi-bonus (dock inte uppgift om på vilken grund uppehållstillstånd har beviljats),
- genomförda studievägar,
- antal studietimmar,
- resultat på nationella prov,
- uppnådda betyg, och
- beslut i ärenden om sfi-bonus (dvs. datum för beslut, beslutets innebörd – bifall eller avslag – och, om bifall, med vilket eller vilka belopp sfi-bonus har beviljats).

Dessa uppgifter behöver försökskommunerna rapportera in till Skolverkets informationsdatabas. Uppgift om att personen tillhör personkretsen för sfi-bonus är emellertid inte någon uppgift som ska registreras särskilt i databasen. Det är en förutsättning för registrering i databasen att sökanden i fråga tillhör personkretsen. Ansökningar från personer som inte tillhör personkretsen *kan* inte bifallas och uppgifter i sådana ärenden ska heller inte rapporteras till Skolverkets informationsdatabas. Databasen kommer således att innehålla de ovan nämnda uppgifterna, förutom uppgift om att personen tillhör personkretsen för sfi-bonus, samt uppgift om huruvida en försökskommun har gjort förfrågningar med anledning av en ansökan om sfi-bonus.

Inför ett beslut i ett ärende om sfi-bonus kan försökskommunerna, genom den centrala databasen, få uppgifter från Skolverket om huruvida sfi-bonus tidigare har betalats till sökanden eller om någon annan försökskommun har gjort förfrågningar med anledning av en ansökan om sfi-bonus. Syftet med en sådan förfrågan är att undvika att någon felaktigt får sfi-bonus flera gånger eller med för högt belopp. Det är emellertid inte avsikten att försökskommunerna ska ha direktåtkomst till uppgifterna i databasen. Försökskommunerna får i stället vända sig till Skolverket när de önskar uppgifter ur databasen.

De flesta uppgifter som kommer att behandlas i ärenden om sfi-bonus kommer att sakna sekretesskydd. Regeringen har mot bakgrund av att det inte kommer att finnas några integritetskänsliga uppgifter i Skolverkets

informationsdatabas bedömt att det inte finns behov av att införa en regel om sekretesskydd i ärenden om sfi-bonus (avsnitt 4.9). Avsikten är således inte att uppgifter av det slag som anges i 13 § personuppgiftslagen ska behandlas i ärenden om sfi-bonus.

I 10 § personuppgiftslagen anges att personuppgifter får behandlas bara om den registrerade har lämnat sitt samtycke till behandlingen eller om behandlingen är nödvändig för att t.ex. den personuppgiftsansvarige eller en tredje man till vilken personuppgifter lämnas ut ska kunna utföra en arbetsuppgift i samband med myndighetsutövning (punkten e), eller ett ändamål som rör ett berättigat intresse hos den personuppgiftsansvarige eller hos sådan tredje man till vilken personuppgifterna lämnas ut ska kunna tillgodoses, om detta intresse väger tyngre än den registrerades intresse av skydd mot kränkning av den personliga integriteten (punkten f).

Såsom tidigare beskrivits är ändamålen med informationsdatabasen dels att vara ett stöd för kommunernas administration och förhindra att sfi-bonus utbetalas felaktigt, dels att vara ett stöd vad avser Skolverkets uppgifter att betala ut medel till kommunerna samt att hämta in och sammanställa information som är av betydelse för uppföljning och utvärdering av reformen. När det gäller ändamålet att vara ett stöd för kommunernas administration bedöms behandlingen vara nödvändig för att kommunerna ska kunna utföra en arbetsuppgift i samband med myndighetsutövning, dvs. besluta om och betala ut sfi-bonus till enskilda sökande. När det gäller ändamålet att stödja Skolverkets uppgifter att betala ut medel till kommunerna samt att hämta in och sammanställa information som är av betydelse för uppföljning och utvärdering, bedöms behandlingen vara nödvändig för att ett ändamål som rör ett berättigat intresse ska kunna tillgodoses och att detta intresse väger tyngre än den registrerades intresse av skydd mot kränkning av den personliga integriteten.

Om uppgifter om en person samlas in från personen själv ska den personuppgiftsansvarige i samband därmed självmant lämna den registrerade information om behandlingen av uppgifterna (23 § personuppgiftslagen). Samlas personuppgifterna i stället in från någon annan källa än den registrerade, ska den personuppgiftsansvarige enligt 24 § personuppgiftslagen självmant lämna den registrerade information om behandlingen av uppgifterna när de registreras eller – om uppgifterna är avsedda att lämnas ut till tredje man – när de lämnas ut första gången. Information ska senast lämnas i samband med att uppgifterna används för att vidta åtgärder som rör den enskilde, om så sker. Av 25 § personuppgiftslagen framgår vilken information som ska lämnas, bland annat uppgift om vem som är personuppgiftsansvarig och uppgift om ändamålen med behandlingen. Information behöver dock inte lämnas om sådant som den registrerade redan känner till (25 § andra stycket personuppgiftslagen). Skolverkets informationsskyldighet kommer alltså att omfatta sådana uppgifter som samlas in från andra källor än den enskilde själv, i detta fall från kommuner i form av anmälningar av ansökningar och fattade beslut i ärenden om sfi-bonus. Den informationsskyldighet som Skolverket åläggs enligt personuppgiftslagen kan emellertid i praktiken begränsas genom att kommunerna, som är personuppgiftsansvariga för de uppgifter som dessa samlar in t.ex. i

anslutning till att ansökningar om sfi-bonus lämnas in, lämnar information till sökandena inte bara om den egna behandlingen av personuppgifter utan även om den vidarebehandling av uppgifterna som Skolverket utför. På så vis får den enskilde kännedom om sådan information som ska lämnas enligt personuppgiftslagen.

Kommunerna bör således, i anslutning till att sfi erbjuds eller när ansökan om sfi-bonus görs av den enskilde, lämna information om att uppgifterna kommer att lämnas ut till Skolverket för kontroller i samband med utbetalning av bonus och för ändamålen att vara ett stöd vad gäller Skolverkets uppgifter att betala ut medel till kommunerna samt att hämta in och sammanställa information som är av betydelse för uppföljning av reformen.

Datainspektionen och *Skolverket* har anfört att den aktuella personuppgiftsbehandlingen bör regleras i lag. Mot bakgrund av det ovan anförda och att det inte ska förekomma integritetskänsliga personuppgifter i ärenden om sfi-bonus bedömer regeringen att personuppgiftsbehandlingen i ärenden om sfi-bonus inte behöver regleras särskilt i lag. Regeringen konstaterar att reglerna i personuppgiftslagen är tillräckliga för ifrågavarande behandling av personuppgifter.

6 Överklagande

Regeringens förslag: Kommunens beslut i ärenden om sfi-bonus får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har invänt i sak mot utredningens förslag. Flera av remissinstanserna, däribland *Länsrätten i Uppsala län* och *Jokkmokks kommun*, anför dock att den ökade arbetsbördan för förvaltningsdomstolarna måste beaktas så att de resurser som behövs tillförs domstolarna.

Skälen för regeringens förslag: Den föreslagna lagen om försöksverksamhet med sfi-bonus till vissa nyanlända invandrare innebär att alla personer i målgruppen som uppfyller vissa givna villkor har rätt till ersättning. Denna rätt får anses utgöra en sådan civil rättighet som avses i artikel 6 i Europakonventionen för de mänskliga rättigheterna. Det bör därför finnas en möjlighet att överklaga kommunens beslut till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd bör dock krävas vid överklagande till kammarrätten.

En del remissinstanser har anfört att den ökade arbetsbördan för förvaltningsdomstolarna måste beaktas så att de resurser som behövs tillförs domstolarna. Mot bakgrund av att den föreslagna lagen om en försöksverksamhet med sfi-bonus kommer att tillämpas i högst femton kommuner kan antalet ärenden om överklagade beslut enligt lagen antas bli begränsat. Regeringen bedömer att den ökning av arbetsbördan hos domstolar som kan komma att bli resultatet av försöksverksamheten kan finansieras inom befintliga resurser.

7 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagen om försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulanssättning inom svenskundervisning för invandrare träder i kraft den 1 oktober 2009.

Promemorians förslag: I promemorian förslås att lagen ska träda i kraft den 1 april 2009.

Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Lagen om en försöksverksamhet med sfi-bonus bör genomföras så snart som möjligt. Hänsyn måste dock tas till att såväl försökskommunerna som Statens skolverk behöver tid för att förbereda försöket med sfi-bonus. I försökskommunernas uppgifter ingår att informera nyanlända invandrare om förutsättningar och villkor för att få sfi-bonus. Kommunerna ska också besluta om och betala ut sfi-bonus.

Skolverket ska inrätta en informationsdatabas om sfi och sfi-bonus med de uppgifter som behövs för att kommunerna ska kunna ta ställning till om en bonus ska betalas ut. Skolverket ska också bygga ett system för att hämta in och sammanställa information som behövs för att kunna följa upp och utvärdera försöksverksamheten.

Lagen bör därför träda i kraft den 1 oktober 2009.

8 Konsekvenser

8.1 Förväntade effekter av sfi-bonus

Införandet av en sfi-bonus förväntas medföra ett antal positiva effekter för såväl nyanlända invandrare, dvs. på individnivå, som för samhället som helhet. Den som snabbt lär sig svenska får förbättrade möjligheter på arbetsmarknaden och därigenom bättre möjligheter att klara sin egen försörjning. Sfi-bonusen premierar en snabb språkinläring. Möjligheterna att kvalificera sig för sfi-bonus kommer vara desamma för samtliga sfi-studerande i försökskommunerna som hör till målgruppen, oavsett om den studerande skulle ha uppnått betyget Godkänt inom tolv månader även utan en särskild stimulans. Syftet med sfi-bonus är dock primärt att stimulera till ökat deltagande i sfi, snabbare studiestart, snabbare fullföljd utbildning och i förlängningen snabbare inträde på arbetsmarknaden.

En utgångspunkt för försöksverksamheten med stimulanssättning till den som godkänns i sfi inom en viss tid är att det kommer att leda till ökade ansträngningar hos många sfi-elever att lära sig svenska snabbare. Fler personer förväntas klara högsta betygsnivå på den studiekurs där de placeras inom en tidsrymd av tolv månader från kursstart och en del kan förväntas klara en högre nivå än vad som sker i dag. Den genomsnittliga studietiden för att uppnå godkänd sfi-nivå förväntas också minska.

Sammantaget bör detta leda till att nyanlända invandrares förutsättningar att snabbare än i dag få ett arbete ökar.

I dag är cirka 60 procent av de sfi-studerande kvinnor. Trots detta finns det kvinnor som inte deltar i sfi av familjeskäl. Bonusen kan bidra till att öka familjens intresse av att kvinnan studerar. Genom sfi får de studerande förutom språkkunskaper även möjligheter till sociala kontakter, bättre kunskaper om samhället och större möjligheter att bli självförsörjande. Bonusen kan även motivera fler män att studera sfi och att fullfölja studierna och därmed förbättra sin ställning på arbetsmarknaden på längre sikt.

Det kan förväntas att sfi-studerande kommer att ställa krav på förbättrad kvalitet på utbildningen bland annat i form av fler och mer kvalificerade sfi-lärare. I de försökskommuner där det är möjligt att välja mellan olika utbildningsanordnare kommer en konkurrenssituation att uppstå mellan anordnarna, varvid den anordnare som erbjuder undervisning som snabbast leder till godkännande i sfi kommer att gynnas.

Direkta incitament för kommunerna att förbättra sin sfi-verksamhet har redan skapats genom den prestationsrelaterade stimulansersättning till kommuner som tar emot flyktingar under 2007–2009 som införts genom förordningen (2007:662) om extra ersättning till kommuner 2007–2009 för att påskynda utlänningars etablering på arbetsmarknaden. Sådan ersättning lämnas med 20 000 kronor för varje person i åldern 18–64 år som omfattas av flyktingmottagandet i en kommun under 2007–2009 och som inom en tolv månadersperiod efter mottagandet har haft arbete eller arbetspraktik i minst fem månader eller har uppnått minst betyget Godkänt i sfi. Denna stimulansersättning och sfi-bonusen har synergieffekter och bör sammantaget kraftigt öka trycket på försökskommunerna att effektivisera sin sfi.

För personer som omfattas av flyktingmottagandet får kommunerna ersättning. Förutom den ersättning som lämnas genom förordningen om extra ersättning till kommunerna 2007–2009 för att påskynda utlänningars etablering på arbetsmarknaden – och som bland annat är avsedd för att finansiera sådana kvalitetshöjande kostnader i sfi som ska förbättra studieresultaten – utgår statlig ersättning med stöd av förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. En möjlig negativ konsekvens av sfi-bonus skulle kunna bli att sfi-elever avstår från att kombinera sina studier med praktik eller arbete för att helt koncentrera sig på studierna och därmed öka sina chanser att få bonus. En annan risk är att den som skulle kunna få ett arbete utan att ha klarat godkänd sfi-nivå inte tar ett sådant arbete utan fortsätter att läsa svenska för att få del av sfi-bonusen. Dessa risker bedöms dock som små eftersom en arbetsinkomst normalt innebär ett större tillskott till den nyanländes ekonomi än en sfi-bonus. Det är önskvärt att den som får ett arbete innan han eller hon har tillräckliga svenskkunskaper för att bli godkänd i sfi kan fortsätta att studera svenska parallellt med ett arbete. Här kan nämnas att instegsjobben har tillkommit i syfte att underlätta en kombination av arbete och deltagande i sfi.

Införande av sfi-bonus innebär nya uppgifter för försökskommunerna. Som framgår av avsnitt 4.7 kommer den administrativa hanteringen av sfi-bonusen att omfatta information till sfi-studerande, mottagande av

ansökningar, inhämtande av uppgifter från andra myndigheter, uppgiftslämnande till Statens skolverk och utbetalning av medel till enskilda. Omfattningen av detta arbete kommer att skilja sig mellan försökskommunerna beroende på bland annat storleken på deras mottagande av flyktingar, skyddsbehövande m.fl., övrig invandring till kommunen och andelen nyanlända invandrare som deltar i sfi och uppfyller villkoren för sfi-bonus. Skolverket kommer också att få ökade arbetsuppgifter.

Försöksverksamheten med sfi-bonus föreslås bli begränsad till högst femton kommuner. Det blir därigenom möjligt att utvärdera vilken effekt bonusen kan ha för nyanlända invandrades språkinhämtning.

De direkta kostnaderna för sfi-bonus och administration samt finansiering av dessa kostnader redovisas i avsnitt 8.2.

8.2 Kostnader och finansiering

Kostnaderna för försöksverksamheten med sfi-bonus bestäms av antalet sfi-studerande i försökskommunerna, deras utbildningsbakgrund och orsaken till att de invandrade etc. För att ge ett tillräckligt underlag för utvärderingen av försöksverksamheten bör försökskommunerna i första hand utgöras av kommuner med ett relativt stort antal sfi-studerande som tillhör målgruppen för bonusen. Som framgår av avsnitt 4 är det en betydande andel nyanlända invandrare som inte deltar i sfi eller som avbryter sina studier. Av dem som uppnår betyget Godkänt är det bara en mindre andel som gör det inom den tid på tolv månader från erbjuden kursstart som kommer att krävas för att sfi-bonus ska betalas ut. Drygt 20 procent av dem som under de senaste åren påbörjade sfi på studieväg 3 har uppnått betyget Godkänt på kurs D inom tolv månader från kursstart. Av dem som börjar på studieväg 1 eller 2 är det en väsentligt mindre andel som uppfyller villkoren för att få sfi-bonus.

Sfi-bonusen kommer att leda till att fler nyanlända invandrare påbörjar sfi och når resultat snabbare. Det är dock inte möjligt att med någon säkerhet beräkna den totala kostnaden för försöksverksamheten med sfi-bonus. Med utgångspunkt från de beräkningar och antaganden om förbättrade resultat på 20 procentenheter på varje studieväg som görs i promemorian kan de direkta kostnaderna i försökskommunerna för utbetalad bonus inklusive sociala avgifter uppskattas till cirka 32 miljoner kronor.

Utöver kostnader för utbetalad sfi-bonus kommer försökskommunerna att ha kostnader för administration. Dessa kostnader avser i första hand personalkostnader för information, hantering av ansökningar, inhämtande av uppgifter från andra myndigheter, utbetalning av medel och inbetalning av sociala avgifter på bonusbeloppen. Kostnaderna kan komma att variera mellan kommunerna. Med utgångspunkt från erfarenheter av liknande hantering av ansökningar från enskilda om ersättning och från ärendehantering vid Centrala studiestödsnämnden görs i promemorian en uppskattning av den genomsnittliga handläggningskostnaden för sfi-bonus till cirka 500 kronor per ärende. Varje försökskommun bör få ersättning av staten för de faktiska belopp som betalats ut som sfi-bonus, inbetalda arbetsgivaravgifter och

därutöver ett schablonberäknat belopp för varje utbetald sfi-bonus som ska ersätta en skälig kostnad för information och administration. Utbetalning av medel till kommunerna bör göras kvartalsvis i efterskott från Statens skolverk. Efter ytterligare kontakter med några kommuner och med hänsyn tagen till att försökskommunerna kommer att ha vissa kostnader för information som inte är direkt knutna till ärendehantering, att de också kommer att bli skyldiga att betala in arbetsgivaravgifter och att de får ersättning för utbetalade sfi-bonusar samt inbetalda arbetsgivaravgifter i efterskott och därmed ådrar sig räntekostnader, bedöms en ersättning om 900 kronor per ärende kompensera försökskommunerna för administrativa kostnader. Beräknat på den antagna volymen för utbetalning av sfi-bonus innebär detta en total kostnad för ersättning av administrationskostnader i försökskommunerna på 3,6 miljoner kronor.

För att kunna jämföra effekterna på resultaten i sfi till följd av sfi-bonus med andra kvalitetshöjande insatser är avsikten att försökskommunerna samt de kommuner som deltar i försöket som jämförelsekommuner ska erbjudas ett särskilt bidrag för kvalitetshöjande åtgärder. Kostnaden för den särskilda kvalitetshöjningssatsningen beräknas till högst 60 miljoner kronor.

Skolverket får ökade kostnader för att upprätta en databas för att samla in uppgifter om sfi-bonus, för informationsinsatser till kommunerna, samt för den löpande administrationen av utbetalningar av ersättning till kommunerna. Kostnaderna för detta beräknas till cirka 1,4 miljoner kronor. För Institutets för arbetsmarknadspolitisk utvärdering kostnader för utvärdering av försöket med sfi-bonus beräknas 0,5 miljoner kronor.

Den totala kostnaden för försöket med sfi-bonus beräknas därmed till cirka 100 miljoner kronor. Medel som täcker dessa kostnader finns avsatta på statsbudgeten.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare

1 §

Enligt paragrafens *första stycke* får det bedrivas försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare (sfi-bonus) i högst femton kommuner (försökskommuner). I *andra stycket* anges att regeringen får meddela föreskrifter om inom vilka kommuner som försöksverksamheten får bedrivas samt om sfi-bonusens storlek. Förslaget behandlas i avsnitt 4.3 och 4.6.

2 §

I paragrafen anges vilka som omfattas av lagen. Sfi-bonus ska lämnas till vissa nyanlända invandrare som enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen

för första gången bosatte sig i en kommun under tiden den 1 juli 2009–den 30 juni 2010. Personer som för första gången folkbokförs i en kommun före den 1 juli 2009, eller efter den 30 juni 2010, kan således inte få sfi-bonus med stöd av den föreslagna lagen.

För att omfattas av lagen ska personen ha fyllt 18 men inte 65 år och uppehållstillstånd ska ha beviljats på viss angiven grund. Dessutom ska de villkor som finns i 3 och 4 §§ vara uppfyllda.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.4 och 4.5.

3 §

I paragrafen anges att den som, inom den tidsperiod som anges i 4 §, i en försökskommun har deltagit i och uppnått minst betyget Godkänt på vissa kurser i svenskundervisning för invandrare (sfi) på någon eller några av de angivna studievägarna har rätt till sfi-bonus. För att sfi-bonus ska lämnas krävs således att betyget Godkänt har uppnåtts i någon av försökskommunerna. Personen ska även ha deltagit i utbildningen i försökskommunen för att sfi-bonus ska få lämnas. Detta innebär att sfi-bonus inte får lämnas till personer som inte har deltagit i utbildning i en försökskommun. Personer som har påbörjat sfi i någon annan kommun är emellertid inte uteslutna från möjligheten att få sfi-bonus om de sedermera flyttar till en försökskommun och där deltar i sfi och uppnår minst betyget Godkänt på en viss kurs på någon av de angivna studievägarna. För att sfi-bonus ska få lämnas måste dock detta ske inom den i 4 § angivna tidsperioden. Förslaget behandlas i avsnitt 4.5.

4 §

I paragrafen anges hur den tidsperiod ska beräknas inom vilken minst betyget Godkänt ska ha uppnåtts för att sfi-bonus ska lämnas. För att sfi-bonus ska lämnas måste minst betyget Godkänt ha uppnåtts inom tolv månader från det att erbjuden utbildning startade, dock senast inom femton månader från den dag personen enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet för första gången folkbokfördes i en kommun. Tolvmånadersfristen börjar löpa då en erbjuden utbildning i en kommun startar, oavsett om det är den kommun i vilken betyget Godkänt sedermera uppnås. Femtonmånadersfristen börjar löpa den dag personen för första gången folkbokförs i en kommun, oavsett om personen därefter flyttar och deltar i sfi i en annan kommun eller flera andra kommuner. Förslaget behandlas i avsnitt 4.5.

5 §

I paragrafen anges hur stor bonus som får lämnas när minst betyget Godkänt uppnåtts på respektive studieväg. Förslaget behandlas i avsnitt 4.6.

Ersättningsnivåerna är en halv bonus på kurs B på studieväg 1, två tredjedels bonus på kurs C på studieväg 2 och en hel bonus på kurs D på studieväg 3. Av andra stycket följer att sfi-bonus lämnas med sammanlagt högst en hel bonus till samma person, oavsett om personen uppnår betyget Godkänt på flera studievägar. Avräkning för tidigare utbetald sfi-bonus ska därvid ske. Detta innebär t.ex. att en person som

har fått en halv sfi-bonus och därefter blir berättigad till två tredjedels bonus totalt kommer att erhålla den högre ersättningsnivån, dvs. två tredjedels bonus. Sfi-bonus lämnas således med det högsta belopp som intjänats.

6 §

Bestämmelsen innebär att utbetald sfi-bonus inte ska beaktas i ärenden om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) samt i ärenden om introduktionsersättning enligt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar. Förslaget behandlas i avsnitt 4.7.

7 §

I bestämmelsen anges att försökskommunen ska informera de nyanlända invandrare som omfattas av lagen om förutsättningar och villkor för att få sfi-bonus. Förslaget behandlas i avsnitt 4.8.

8 §

I paragrafen anges att ansökan om sfi-bonus görs skriftligen av den enskilde hos den försökskommun där den sökande är folkbokförd. Detta innebär att ansökan ska göras hos den kommun den sökande är folkbokförd i när ansökan görs, även om den sökande tidigare deltagit i sfi anordnad av en annan kommun. Vidare anges i paragrafen att ansökan ska ha kommit in till kommunen inom tre månader från den dag då rätt till sfi-bonus uppkom. Om ansökan inkommer därefter är den att anse som för sent inkommen och kan inte bifallas utan ska avvisas. Förslaget behandlas i avsnitt 4.8.

9 §

I paragrafen anges att det är försökskommunen som beslutar om och betalar ut sfi-bonus. Förslaget behandlas i avsnitt 4.8.

10 §

I paragrafen anges att försökskommunen ska lämna uppgifter om de personer som har ansökt om sfi-bonus till en eller flera myndigheter. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om kommunens uppgiftsskyldighet. Förslaget behandlas i avsnitt 5.

Avsikten är att regeringen ska utse Statens skolverk att vara den myndighet som ska ta emot uppgifterna från kommunerna. För att Skolverket ska kunna fullgöra det planerade uppdraget att inrätta en nationell informationsdatabas krävs att verket har tillgång till vissa personuppgifter. För att statlig ersättning ska kunna betalas ut till kommunerna för deras kostnader för utgiven sfi-bonus krävs också att kommunerna lämnar vissa uppgifter om de personer som har beviljats sfi-bonus som kan ligga till grund för bedömningen av rätten till statlig ersättning.

11 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande och behandlas i avsnitt 6.

I paragrafen anges att beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän Prop. 2008/09:156
förvaltningsdomstol. I andra stycket föreskrivs att prövningstillstånd
krävs vid överklagande till kammarrätten.

Sammanfattning av departementspromemorian Sfi-bonus – stimulans för nyanlända invandrare att snabbare lära sig svenska (Ds 2008:19)

I denna promemoria behandlas frågor som rör införande av incitament i form av en prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare (sfi), en s.k. sfi-bonus, för att fler invandrare snabbare ska påbörja och slutföra sina studier i svenska språket och därmed påskynda etableringen i Sverige.

I 2007 års ekonomiska vårproposition (prop. 2006/07:100) aviserade regeringen att man skulle undersöka möjligheterna att införa en stimulansersättning för nyanlända invandrare som når godkänt resultat i sfi eller finner ett arbete inom viss tid efter att de har beviljats uppehållstillstånd.

För många invandrare tar studierna i svenska alltför lång tid eller avbryts i förtid. Elever påbörjar sina studier men avslutar dem inte. En del invandrare utnyttjar aldrig sfi för att lära sig svenska. I promemorian föreslås att det ska införas en prestationsbaserad ersättning för att stimulera fler nyanlända invandrare att börja studera svenska, göra större ansträngningar för att snabbt lära sig språket och därigenom förbättra sina möjligheter att få ett arbete.

En sfi-bonus ska lämnas till flyktingar och skyddsbehövande m.fl., deras anhöriga samt andra personer som har beviljats uppehållstillstånd av anknytningskäl under förutsättning att vissa villkor har uppfyllts. Stimulansersättningen ska lämnas till den som inom tolv månader från erbjuden sfi-start och inom högst femton månader från första folkbokföring i en kommun har uppnått minst betyget Godkänt på kurserna 1B, 2C eller 3D i sfi. Dessa tidsgränser som villkor för bonus ska kunna förlängas med högst sex månader vid uppehåll i studierna på grund av styrkt sjukdom eller vård av eget barn under en sammanhängande tid av minst en månad.

Full bonus om 12 000 kronor betalas till dem som får Godkänt på kurs D, studieväg 3. På lägre kurser utbetalas del av bonus. Bonusbeloppet ska vara detsamma i hela landet. Det ska vara skattefritt och inte påverka rätten till ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning.

Kommunerna ska besluta om och betala ut sfi-bonus. De ska också informera nyanlända invandrare om förutsättningar och villkor för att få sfi-bonus. Enligt förslaget ska den enskilde ansöka om bonus hos kommunen som i sin tur bedömer om en person är berättigad till bonus och betalar ut den.

Kommunerna föreslås få ersättning för sfi-bonus och administrationskostnader från Statens skolverk. Vidare ska en informationsdatabas inrättas hos Skolverket för att stödja kommunernas administration och förhindra att sfi-bonus utbetalas felaktigt.

Stimulansersättning för att få fler att delta i en utbildning och snabbare uppnå önskvärda resultat har inte tidigare förekommit i Sverige. Det är därför mycket angeläget med noggrann uppföljning och utvärdering av reformen. Särskilda medel bör avsättas för detta ändamål.

Statens kostnader för reformen beräknas till cirka 270 miljoner kronor för perioden 2009–2011.

Prop. 2008/09:156
Bilaga 1

Förslag till lag om prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare

Häri genom föreskrivs följande.

1 § Prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare (sfi-bonus) lämnas till vissa nyanlända invandrare som enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet för första gången folkbokfördes i en kommun den 1 oktober 2008 eller senare.

2 § Sfi-bonus lämnas till den som har fyllt 18 men inte 65 år och som har beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1, 2, 3, 3 a, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser och som uppfyller villkoret enligt 3 § denna lag.

3 § Rätt till sfi-bonus har den som inom den tidsperiod som anges i 4 § har deltagit i och uppnått minst betyget Godkänt I svenskundervisning för invandrare enligt något eller några av följande alternativ:

- kurs B på studieväg 1,
- kurs C på studieväg 2, eller
- kurs D på studieväg 3.

4 § För rätt till sfi-bonus enligt 3 § måste minst betyget Godkänt ha uppnåtts inom tolv månader från det att erbjuden utbildning startade, dock senast inom femton månader från den dag personen enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet för första gången folkbokfördes i en kommun.

Vid tillämpning av första stycket ska avräknas den tid som personen varit förhindrad att delta i svenskundervisning för invandrare på grund av styrkt sjukdom eller vård av eget barn som inte fyllt två år eller, om barnet är adopterat, i två år efter barnets ankomst till familjen, under en sammanhängande tid av minst en månad. Sammanlagt kan högst sex månader avräknas.

5 § Rätt till sfi-bonus har även den som, utan att ha deltagit i undervisningen, inom femton månader från den dag personen enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet för första gången folkbokfördes i en kommun har uppnått minst betyget Godkänt i svenskundervisning för invandrare på kurs D på studieväg 3.

6 § Sfi-bonus lämnas med

1. hälften av beloppet för personer som har uppnått minst betyget Godkänt i svenskundervisning för invandrare på kurs B på studieväg 1,

2. två tredjedelar av beloppet för personer som har uppnått minst betyget Godkänt i svenskundervisning för invandrare på kurs C på studieväg 2, och

3. ett helt belopp för personer som har uppnått minst betyget Godkänt i svenskundervisning för invandrare på kurs D på studieväg 3.

Sfi-bonus lämnas med högst ett helt belopp. För personer som har rätt till sfi-bonus enligt första stycket 2 eller 3 ska redan intjänad sfi-bonus enligt första stycket 1 och 2 avräknas från beloppet som utgår.

7 § Erhållen sfi-bonus ska inte beaktas vid tillämpning av 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) samt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar.

8 § Ansökan om sfi-bonus görs skriftligen hos den kommun där sökanden är folkbokförd. Ansökan ska ha inkommit till kommunen inom tre månader från den dag då rätt till sfi-bonus enligt 4 eller 5 §§ uppkom.

9 § Kommunen beslutar om och betalar ut sfi-bonus enligt denna lag.

Kommunen ska på lämpligt sätt informera om möjligheten att få sfi-bonus.

10 § Om någon genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att lämna uppgifter eller på annat sätt förorsakat att sfi-bonus lämnats obehörigen eller med för högt belopp, ska kommunen återkräva vad som har betalats ut för mycket.

Om någon i annat fall än som avses i första stycket tagit emot sfi-bonus obehörigen eller med för högt belopp och skäligen borde ha insett detta, ska kommunen återkräva vad som har betalats ut för mycket.

Om det finns synnerliga skäl får kommunen efterge återkravet helt eller delvis.

11 § Kommunen ska lämna uppgifter om de personer som har beviljats sfi-bonus till de myndigheter som regeringen bestämmer. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela ytterligare föreskrifter om kommunens uppgiftsskyldighet.

12 § Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

13 § Regeringen får meddela föreskrifter om sfi-bonusens storlek.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2009.

Häri genom föreskrivs att 9 kap. 5 § sekretesslagen (1980:100)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.
5 §²

Sekretess gäller hos Riksbanken i ärenden enligt lagstiftningen om valutareglering och betalningar till och från utlandet för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.

Sekretess gäller i ärende om studiestöd och i ärende hos Centrala Studiestödsnämnden om lån till hemutrustning för flyktingar och vissa andra utlänningar för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Såvitt gäller annat än studiestöd under sjukdom gäller sekretessen dock inte beslut i ärendet.

Sekretess gäller i ärende om studiestöd och i ärende hos Centrala Studiestödsnämnden om lån till hemutrustning för flyktingar och vissa andra utlänningar för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. *Motsvarande gäller även i ärende om prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare (sfi-bonus).* Såvitt gäller annat än studiestöd under sjukdom gäller sekretessen *enligt detta stycke* dock inte beslut i ärendet.

Sekretess gäller, i annat fall än som avses i andra stycket och 8 kap. 6–8 §§, i ärende om utlåning av allmänna medel för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller dock inte ansökan eller beslut i ärendet.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2009.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2006:1450.

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 34 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

Studiestöd

Studiestöd m.m.

34 §¹

Följande ersättningar i samband med studier ska tas upp:

1. utbildningsbidrag för doktorander, och
2. ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar (TUFF).

Studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395) ska inte tas upp. Detta gäller också

1. statsbidrag som administreras av Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd för
 - kortare studier om funktionshinder,
 - kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och
 - studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller
2. statsbidrag som administreras av Sametinget för kortare studier i alfabetisering i samiska.

Prestationsbaserad stimulansersättning enligt lagen (2008:xxx) om prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare ska inte tas upp.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2009

¹ Senaste lydelse 2007:1342.

Förteckning över remissinstanser

Promemorian Sfi-bonus – stimulans för nyanlända invandrare att snabbare lära sig svenska (Ds 2008:19) har remitterats till Riksdagens ombudsmän, Kammarrätten i Jönköping, Länsrätten i Uppsala län, Justitiekanslern, Migrationsverket, Datainspektionen, Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Ekonomistyrningsverket, Skatteverket, Statskontoret, Verket för förvaltningsutveckling, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Statens skolverk, Myndigheten för skolutveckling, Centrum för tvåspråkighetsforskning vid Stockholms universitet, Nationellt centrum för sfi och svenska som andraspråk vid Lärarhögskolan i Stockholm, Centrala Studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen, Huddinge kommun, Lidingö kommun, Stockholms kommun, Södertälje kommun, Eskilstuna kommun, Norrköpings kommun, Gislaveds kommun, Växjö kommun, Landskrona kommun, Malmö kommun, Varbergs kommun, Trollhättans kommun, Kristinehamns kommun, Örebro kommun, Hallstahammars kommun, Avesta kommun, Sandvikens kommun, Kramfors kommun, Dorotea kommun, Lycksele kommun, Umeå kommun, Haparanda kommun, Jokkmokks kommun, Sveriges kommuner och landsting, Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund, Sveriges skolledarförbund, Journalistförbundet, Samarbetsorganet för etniska organisationer i Sverige, Kurdiska riksförbundet i Sverige, Irakiska riksförbundet i Sverige, Somaliska riksförbundet i Sverige, Internationella kvinnoförbundet och Svensk flyktinghjälp, SWERA.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 mars 2009

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Olofsson, Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Erlandsson, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Björling

Föredragande: statsrådet Sabuni

Regeringen beslutar proposition 2008/09:156 Sfi-bonus – försöksverksamhet för att stimulera nyanlända invandrare att snabbare lära sig svenska

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
--------------------	--	--

Lag om försöks- verksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom svensk- undervisning för invandrare	1, 10 §§	
--	----------	--